

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDÚS NANDOR

Felőls szerkesztő MARÓT SANDOR

Tirpitz nagydírmális a német nemzetiek kancellár-jelöltje

A német politikában kezd kissé tisztulni a helyzet. A német nemzetiek követelő fellépése mindjában elidegeníti a polgári pártokat attól a gondolatától, hogy ezzel a párttal alakítsanak koalíciós kormányt. A mai napon egyébként fontos tanácskozások voltak. A polgári középpártok ma tanácskoztak a német nemzetiekkel a kormány-alakítás lehetőségéről. A tárgyalások azonban alig két órai tanácskozás után megszakadtak, mert a német nemzetiek még a külpolitikai program lefoglalása előtt mindenáron a személyi kérdéseket akarták tisztázni. A német nemzetiek meglepetésszerű követelése abban csúszosodik ki, hogy Tirpitz nagydírmális akarják kancellárrá jelölni. Ennek ellenében hajlandóknak mutatkoztak a német nemzetiek arra, hogy az alkancellárságot Marx mostani kancellárnak adják át. A külügyminiszter személyére vonatkozóan, a német nemzetieknek nem volt határozott propezióiójuk, csak azt hangsúlyozták, hogy mindenképp ragaszkodnak Stresemann lemondásához a külügyminiszteri állásról. A hadügyminiszteri tisztséget hajlandók a német nemzetiek tovább is dr Gesslerre bízni.

Ezekkel a tanácskozásokkal egyidejűleg Tirpitz admirális tárgyalásokat kezdett Ludendorffal arra vonatkozóan, hogy őt és a horogkereszteseket megnyerje a középpártokkal való koalíció alapján alakítandó kormány számára. Ludendorff eleinte teljesen elutasító álláspontot foglalt el, de később mégis beleegyezett abba, hogy meginduljanak a tárgyalások.

A középpártok is folytattak egymás közt tanácskozásokat, és főleg a politikai kérdéseket vitatták meg, de ezek a tárgyalások szintén eredménytelenül fejeződtek be, mert a német néppárt képviselői kijelentették, hogy addig nem lehet a külpolitikai programról tárgyalni, míg a német nemzetiekkel folytatott tanácskozások nem nyernek befejezést.

Tirpitz nagydírmális a kiméletlen buvárhajóharc megszemélyesülését jelenti Anglia, Amerika és Franciaország számára, tehát kancellársága nyílt hadüzenet volna Németország volt ellenségeivel szemben: nem szólva arról, hogy Tirpitz nagydírmális teljes politikai színvakságról tett tanúságot azokban az években, amikor módja volt befolyást gyakorolni az események menetére Németországban. Tirpitz századéka és politikájára nézve mindenesetre igen karakterisztikus az, hogy elsősorban Ludendorff tábornok és a fajvédők támogatását akarja biztosítani kormánya számára, megelégedve arról, hogy alig néhány hóna pelőtt Ludendorff tábornok fegyveres felkeléssel akarta félretolni a birodalmi gyűlést.

Kétségkívül súlyos szimptoma az, hogy Tirpitz jelöltségének fölvetése után a német néppárt még folytatni akarja a tárgyalásokat a német nemzetiekkel, de azért a szélsőséges irány felülkerekedése a német nemzetiek táborában talán inkább kedvezően fogja befolyásolni a kibontakoz-

zás folyamatát a német politikában. Amennyiben a német nemzetiek ragaszkodnak teljesíthetetlen követeléseikhez, ezzel végredményben megszilárdítják az egységet a kisebbségi koalíció régi pártjai között és ez lehetővé tenné Marx kancellár kormányon maradását, a legjobb megoldást az adott viszonyok között. Hiszen azok a fenntartások, amelyeket Marx fűzött a szakértők javaslatának elfogadásához, inkább csak taktikai természetűek, és a belpolitikai nehézségeket akarják csökkenteni. Amennyiben a nyílt és határozott válasz megadására kerülne a sor, Marx két-

A kisebbségek csak egyötöd részben lehetnek tagjai az új községi és városi képviselöteknek

Const. Georgescu képviselő, a közigazgatási reform előadója tegnap részletesen ismertette az új közigazgatási tervezetet. Ebből kiderül, hogy a létesítendő új önkormányzati szervezetben numerus clausus lesz a kisebbségek számára. Vagyis nem a választópolgárok fogják eldönteni, hogy az egyes nemzetek képviselői milyen számban vegyenek részt az önkormányzatban, hanem a törvény megszabja, hogy a tagoknak egyötöde lehet csupán a kisebbségekből. Ilyen önkormányzat, tudunkkal, még sehol nem volt. Ez a törvény ilyenformán önkormányzatot természetesen nem jelent, mert a városok és községek sorsának intézésében csak akkor van a lakosságnak döntő szava, ha a város, vagy község többsége az uralkodó nemzethez tartozik. Az önkormányzat tudvalevőleg a lakosság szabad akaratának megnyilatkozása, erről pedig numerus clausus mellett szó sem lehet.

Georgescu képviselő kijelenti, hogy a reform megalkotásánál a vezérelv az volt, hogy a közigazgatás egységesítése ne veszélyeztesse a nemzeti egységet és a román állam biztonságát, hogy a közigazgatás ne legyen politikai szervezet, hogy a decentralizáció ne teremtsen autonóm adminisztratív testeket, hanem köztük szerves együttműködés legyen, az államnak meg legyen az utbaigazítási joga. A törvény fenntartja a megye elnevezést az új közigazgatási beosztásban. A községi képviselőtestületet liszták utján választják, a melyen az összes jelöltek neveit fel kell tüntetni.

Az előkészítő bizottság hosszasan tárgyalta a kisebbségeket megillető mandátumok elosztását. Vaitoiu miniszter terve szerint a megyei és községi tanácsokba a kisebbségeknek a mandátumok egyharmada juthat azzal a feltétellel, hogy a kisebbségi szavazó lisztja a községi választásoknál az összes szavazatok negyed-részt, a megyei választásoknál az összes szavazatok egyötöd részét kapja. A bizottságban Hans Ottó Roth szász képviselő azt kérte, hogy a kisebbségek legalább egyharmad arányban lehessenek tagjai az új képviselőtestületeknek. A bizottság azonban úgy döntött, hogy az arány egy az öthöz legyen. (Vagyis ötven tagú képviselőtestületnek maximum tíz kisebbségi tagja lehet.)

Az előadó ezután hosszasan ismerteti a közigazgatás szervezetét. Érdekes passzus a törvényjavaslatban, hogy a prefektus nem lehet fiatalabb, mint 30 éves és egyetemi végzettséggel kell rendelkeznie. Ezután lemondja az előadó, hogy Hans Otto Roth képviselő 1924 március 20-án szóban és írásban azt a javaslatot terjesztette elő, hogy Erdély ama vidékein, ahol az etnikai kisebbségek legalább a lakosság 20%-át teszik, joguk legyen anyanyelvüket használni a községi és megyei tanácsokban, az ilyen községek és megyék jegyzőkönyvei, hirdetőnyelvi, határozatai, felsőbb hatóságokkal való levelezései a kisebbségek anyanyelvén is szerkesztendő. Ezt a javaslatot azonban nem fogadták el.

Mindezek után kijelenti Georgescu ur, hogy ez a javaslat a multhoz képest nagy haladást jelent. Lehet, hogy a régióbeli közigazgatás szempontjából igaz van, de hogy Erdélyben ez a javaslat a magyar önkormányzathoz képest szomorú visszaesést jelent, az bizonyos. A magyar törvények önkormányzati szabályai numerus clausust és egyéb lehetetlen megkötő intézkedéseket nem ismertek tisztviselőit a lakosság önmaga választotta.

Számos erdélyi városban a törvényhatóság és képviselőtestületek többsége soha nem volt magyar. De nemzeti vonatkozásaitól eltekintve is, igazi autonóm igazgatást ez a javaslat abszolút nem teremt. A gyulafehérvári határozatok kimondják, hogy minden nemzet saját kebeléből választott tisztviselőivel saját anyanyelvén önmagát fogja kormányozni. Nos: ez a javaslat nem nagyon hasonlít a gyulafehérvári határozatokhoz. Kíváncsiak vagyunk, hogy a gyulafehérvári

nemzetgyűlés vezetői milyen magatartást fognak tanúsítani ezzel a törvényjavaslatl szemben.

Maniu újból tárgyal a fuzióról

Bratianu miniszterelnök nagy beszéde

A kamara megnyitása természetesen elég elevenséget hozott a parlamenti életbe. Minthogy a nemzeti párt tagjainak nagyrésze feltétlenül kívánja a fuziót a parasztpárttal, mert e nélkül a kormányt nem tudják megbuktatni. Maniu és Vajda újból megkezdtek a tárgyalásokat Stere Constantinnal, a parasztpárt egyik vezérével. Tűzeli a nemzeti pártot erre még az is, hogy Bratianu miniszterelnök a kormányt párt tegnapi értekezletén nagyon gúnyosan tárgyalta az ellenzéki pártok fuziósi törekvéseit.

Bukarestből jelenti a Rador: A kormánypárt tegnap este a külügyminisztérium nagy tanácskozótermében értekezletet tartott. Az értekezlet előadója Bratianu Jonel miniszterelnök volt, akit párthívei nagy ovációval fogadtak.

A miniszterelnök kijelentette, hogy a parlamentben be fog számolni a legutóbbi fontos eseményekről, azonban szükségesnek tartotta ezt megelőzőleg a parlamenti többség összejövetelét. Egy ideje bizonyos érdekeltek részéről azt a hírt terjesztik, hogy meg fogunk bukni és május hónapra tűzték a bukás időpontját. Az igazság az, hogy el fog mulni ez a hónap is és a kormány nem fog helyéről távozni, mert programunkat, amelynek megvalósítására vállalkoztunk még nem fejeztük be teljesen. Rendeztük az ország pénzügyeit, helyreállítottuk a költségvetés egyensúlyát és kifizettük az előző kormány adósságait. Most lépünk programunk realizálásának második korszakába, amelyben feladatunk a termelés fokozása. Ezért maradtunk koránynon és megvalósítjuk programunkat az ellenzék akciói ellenére is. Ugy vagyok informálva, hogy egyes pártok azzal vesztegetik az időt, hogy egymással tárgyalgatnak és kovácsolják a terveket, hogyan juthatnának hatalomra. Informálva vagyok arról is, hogy ezek a pártok az ország rendjének megzavarása árán is készek a kormányt megbuktatni. Kijelentem, hogy a közrendet, amelyet ez a kormány állított helyre, meg is fogjuk őrizni és mindenkor meg lesz az elegendő energiánk a rend megzavarására irányuló bármely törekvés elfojtására. Ha pedig erre a jelenlegi törvények nem adnak módot, kérni fogjuk a parlamenttől kivételes törvények életbe léptetését. Félelem nélkül állunk továbbra is szemben az ellenzék támadásaival, mert tudjuk, hogy mi vagyunk az egyetlen erős és életképes párt és az ország érdekében meg kell tartanunk a kormányt.

A miniszterelnök ezután a király londoni beszédével foglalkozott és megállapította, hogy az teljesen megfelel a kormány gazdasági politikájának. Végül kérte a pártot, hogy tartsa meg bizalmát továbbra is a kormánnyal szemben.

Duca külügyminiszter ismertette külföldi útján szerzett tapasztalatait, majd újból a miniszterelnök szólalt fel és ismertette a parlament új ülészakában tárgyalásra kerülő törvényjavaslatokat.

Az értekezlet befejeztével teát szolgáltak fel a képviselők számára.

A szenátus tegnapi ülésén Tancred Constantinescu kereskedelemügyi miniszter benyújtotta az állami vállalatok kommercializálásáról szóló törvényjavaslatot, majd Bianu szenátor hosszabb beszédet mondott a besszarabiai egyesülési ünnepekről. Ezután a szenátus 100 millió rendkívüli hitelt szavazott meg.

A kamara ülésén Jorga a korrupcióról mondott hosszabb beszédet, majd bejelentette, hogy egy Nerz nevű könyvkereskedő erkölcsstelen kiadványokat terjeszt. Sürgős intézkedést kér ez ügyben.

Marzescu igazságügyminiszter sürgős vizsgálat megindítását igéri.

Ezután megkezdődik a vizierőről szóló törvény vitája, amelyhez elsőnek Madgearu szólalt fel és kijelentette, hogy a parasztpárt nem fogja a törvényt elismerni.

Cosma felszólalása után elnök az ülést határozatképtelenség miatt berekeszti.

Tömeges husmérgezés az Orsolya-zárdában

Harminchárom növendék husmérgezést kapott

Majdnem végzetes kimenetelű szerencsétlenség történt az Orsolya-zárdában. Hétfőn este több Orsolya-nővéren, valamint harminchárom bentlakó növendéken erős mérgezés jelei mutatkoztak. Azonnal orvosi segítséget kértek és az első segítség nélkül kétségbevonhatatlanul megállapították, hogy **husmérgezés történt.**

Szerencsés véletlen, hogy az azonnali erélyes orvosi beavatkozásnak teljes eredménye volt és a mérgezésnek egyetlen életáldozata sincs.

Mindeztideig még nem sikerült megállapítani, hogy a romlott húst honnan szereztek be. A zárda vezetősége azonban erélyesen folytatja a nyomozást, hogy megállapítsák, kit terhel a felelősség.

* A Háztulajdonosok Szövetsége folyó hó 25. napján d. e. 10 órakor a Vigadó-mozgósínház helyiségében (Sas palota) igazgatósági ülést tart. Az ülés egyetlen tárgya ugyanis Szövetségünknek és Szövetségünk tagjainak a város hozzájárulásával létesülő „Építobank Részvénytársaság” alapításában részvétele. A városunk polgáira oly súlyosan nehezítő lakáskrisz és az otthonunk nyugalma megzavaró rekvirálások megszüntetése érdekei követelik ezen közérdekű mozgalomban minél tevékenyebb közreműködésünket és ezért felhívjuk igazgatóságunk és általában Szövetségünk összes tagjait arra, hogy igazgatósági ülésünkön teljes számban és pontosan megjelenni szíveskedjenek. A Háztulajdonosok Szövetsége képviselőjében: Dr. Lázár Aurél elnök. Dr. Lengyel Zsigmond titkár.

* Karlsbadi, Salvator, Málnási Mária vizek friss, tavaszi töltésűek megérkeztek Wurst fűszerkereskedésbe.

JÖN

JÖN

Sessue Huyakava

a legh' resemb japán filmművész

A CSATA

főszerepében

Villamos főzők

vasalók, ventilátorok és szerelési anyagot a legolcsóbban beszerezheti

FRISCH-nél, Avram Iancu (Kossuth u.) 12.

Perfekt német levelező,

mérleg képes
könyvelő állandó
alkalmazást nyer
cim a kiadóban.

Eladó

nagy plafondra függeszthető, forgatható

**képeslap-
állvány**

Cim a Hegedüs Hirlapirodában.

Fehér
vászon

Bally-cipők

phantasie kivitelben kaphatók

Derby (v. Hungária)

cipőüzletben,

Bazárépület, Bulv. Regele Ferdinand 2.

Dorian filmszínház

23

Péntek

La Garçonne

Főszerepben: France Dehlia

Csak felnőtteknek

3 órákor rendes hely-
áru előadás, 5 és 9
órákor mérsékelt-
ten felemelt
helyáru előadás

24

Szombat

Santa Mária

Kalandor dráma 6 felv.

A főszerepben: Michael Bohnen

3 órákor mérsékelt hely-
áru előadás, 5, 7 és 9
órákor rendes helyáru
előadás

Vigadó mozgósínház

Közkívánatra

LA Garçonne

Csak felnőtteknek

fél 4 órákor rendes helyáru
előadás, 6 és 9 órákor mér-
sékelt felemelt helyáru
előadás

Nyugágy

Kötélárúk, zsák, ponyva, vaságy, matrác raktáromat
üzletadás miatt

legjutányosabban kiárusítom Piața Miha i Viteazul 10 Telefon : 905.

Weisz Kálmán

Hubay Jenő elmondja Vecsey Ferenc autókalandját

A ma reggeli lapok részletesen megírják fatális biharpüspöki autókirándulásom körülményeit. Hubay Jenő, a nagy muzsikás fogadására akartunk megjelenni Rácz Ernő hangversenyrendezővel a biharpüspöki állomáson, azonban csak én tehettem eleget e kötelességnek, szegény Rácz az uton bekövetkezett súlyos autódéktusból tört lábball a kórházba került...

Hubay Jenőt Kósa György zongoraművész társaságában pontos időben hozta be a magyar gyors a határállomásra. Kérésre és megnagyarázván a Hubay Jenő egyéni jelentőségét, előzékeny figyelemmel történt meg a Mester podgyász- és utlevélvizsgálata.

No most autóra, hogy mihamarabb bem legyünk a nagyvárad pályaudvaron, honnan a Mester a motorossal Arad felé indul s este már meg is tartja a koncertjét.

Tapintatosan és némi diplomáciával elmondom Hubaynak autóbalesetünket. Azért kell lekicsinyelni előtte az esetet, mert finoman érző lelke bizonyára rögtön a maga személyt tenné meg a Rácz balesete eredő okának. Tényleg akárhogyan is igyekszem tompítani a bajt, lesújtó hatást tesz Hubayra és sokszor visszatérőleg hangoztatja:

— Jaj, de sajnálom a szegény Ráczot s hogy éppen az én fogadásomra jövet érte a súlyos malőr. De ugy-e nem lesz komolyabb következménye?...

Mikor az állomásépületből kijövet egy másik autóbá ültünk, megnyugtatom a Mestert, hogy a sofőrünk teljesen megbízható. Elindulunk. Persze Hubay a Rácz esetének hatása alatt ideges és kéri a sofőrt, hogy nyugodtan hajtson.

— Hallott Méltóságod (Hubay régóta udvari tanácsos) az Ady Endre cigányáról, aki térdei közé fogva a hegedűjét, virtuoz módra muzsikál, — kérdezem. — A vak Gyuláról...

— Igen, igen olvastam.

— Nohát kérem ez a sofőr annak a Gyulának a testvéröccse, igen becsületes, megbízható fiú, éri a mesterségét, még soha bajt nem csinált...

— Érdekes, de rögtön észrevettem, hogy cigánytípus. No kérem Boros, — szól a sofőrhöz — csak nyugodtan, senkihez sem szólni, mert a sofőrnek a hajtás alatt senkivel sem szabad beszélgetni, csak az utat és a kormányzást figyelni. Éppen a legutóbb járt meg a fiam — folytatja hozzám fordulva — Olaszországban, csak a jó Isten vigyázott rá, hogy nem lett áldozata egy autóbalesetnek. Vecsey Ferencnek volt a vendége, kívül együtt tettek egy autótúrát. Vecsey hajtotta a gépkocsit. Egy sziklás országúton Vecsey nekirohant a kocsijával a sziklafalnak, fiam, aki a belső ülésen ült, kirepült a járműből, amely teljesen összetört. Vecsey mellett ült a sofőrje, aki a művész nehéz tokba bújított drága hegedűjét tartja a térdén. A defektus pillanatában hirtelen kidobja a kocsiból, csak ennek a megmentése foglalkoztatta, pedig erre semmi szükség nem volt, mert a kocsi megtorpant s Vecsey és a sofőr csak a mellősi kórlának estek neki. A súlyos tok azonban csepp hűjja, hogy nem a fiam fejére esett. Azt lehetett hinni, hogy fiam szerteüződik a sziklán. Az országot népe összeszaladt, egyszer csak a fiam felugrik, csodás véletlen folytán úgy esett, hogy mi baja sem támadt. Örömeiben, hogy éppen menekült a szerencsétlenségéből, hangosan kacagni kezdett. Jóízű nevetését a körülálló népség félre is magyarázza. Kezüket összecsapva, sópánkodva mondogatták: Oh, óh maledetto szegény ember, hirtelen megbolondult a szerencsétlenségtől...

Jövünk Biharpüspökön át. A kora délutáni csendességben nyugvó, szép rendes falu, melyet balzsamos akácillat leng át, kellemes hatást tesz Hubayra. Nem politizál, de elvágja a Falu rosszsa, a Petőfi-szimfónia komponistája, a Csárdajelenetek virtuozsa, csak nem maradhat teljesen érzéketlen a hamisítatlan magyar tavasz hangulatával szemben, amely egy akácillatos tősgyökeres magyar falun áthaladtában fogja meg a lelkét.

Kérdőszöködik zenei viszonyaink felől, örömmel hallja, hogy új államunk embereiben meg van minden készség és arravalóság, hogy zenekultúránkat fokozzuk. Beszélnek a váradi filharmonikusok munkásságáról. Elismerő mosollyal honorálja ötletün-

ket, hogy a szezonzáró hangversenyünket Haydn Bucsuszimfóniájával fejezzük be. Vomácska karmesterünket hírből előnyösen ismeri.

Beérkezünk a pályaudvarra. Az étteremben helyekedünk el, húst nem eszik a Mester.

— Mióta a füleki restaurációban — mondja — olyan bécsiszelettel traktáltak meg, amelytől alapos gyomormérgezést kaptam, azóta nagy respek-

tusom van az éttermi húsételek iránt. Éppen e be-tettségem akadályozott meg, hogy a tavaszkor önök közé lejöjlek.

Rántottát és paptamási savanyúvizet fogyaszt a Mester. Dicséri a kenyereinket.

Most érkeznek Pollermann Aranka és dr Szalay Elemér volt tanítványok, üdvözlők az egykori tanárt, aki boldogan fogadja őket és örül viszont-

Hubay Jenő megérkezik a nagyvárad vonaton.

látásuknak. Sietve jön dr Czeglédy Miklós, aki dr Marcus István művészeti felügyelőnek, szintén a budapesti zeneakadémia egykori növendékének üdvözlét tolmácsolja és sajnálkozik, hogy személyesen ki nem jöhetett, este lesz a koncertje s ez minden percét lefoglalja. Az üdvözlők sorát kiegészíti dr Faragó Viktor, a filharmonikusok ambiciózus főtitkára.

Igazán szívesen szakítottam időt, hogy Nagyváradot, Aradot, Temesvárt meglátogassam — mondja a Mester őszinte lelkeséggel. Mindenütt vannak tanítványaim, viszont akarom látni azt a szívenhez nőtt közönséget, amely engem e városokban mindig kitüntetett. Nagyváradot, ezt a kedves,

széles város különösen szeretem. Pontosán nem emlékszem, mikor voltam itt utoljára, de benyomásaim kitörhetetlenek. Itt van a Körös folyó is, melyről a nóta szól...

Közeledik a beszélés időpontja. Elutazás előtt Meitner és Markovics, a Magyar Általános Hitelbank két lelkes tisztviselője, kitűnő amatőr fotográfusok lekapják a Mestert és környezetét. Megörökitik a pillanatot, melyben a nagy változás óta először jött közénk.

Indul a motoros. A Mester kedvesen búcsúzik a holnapi viszontlátásra.

Pásztor Bertalan.

Ujra csoportosulnak az európai hatalmak

Versailles óta legérdekesebb periódusába került az európai hatalmak politikája. Az angol és német választások korszakalkotó jelentősége mellett nem törpülhetett el az a sokkal kevésbé nyílt folyamat, ami ugye lehet, rövidesen az 1918 óta kiegyensúlyozott új európai relációk friss átcsoportosítására vezethet. Néhány nappal ezelőtt Benes cseh külügyminiszter Olaszországban járt. Megírtuk akkor, hogy Mussolini s a cseh államférfi között oly megállapodás jött létre, amely lényegében meglazította a kisantant köteleit. Olaszországnak sikerült a kisantant két szláv államát: Jugoszláviát és Csehszlovákiát szorosabban befognia érdekszférája hálójába s Mussolini első sorban Csehszlovákiával kötött szerződést egy Németország részéről esetleg felmerülhető határváltoztatási kísérlettel szemben. A cseh-jugoszláv-olasz csoportosulásból, mint közvet-

lenül nem érdekelt hatalom, Románia távol tartotta magát.

Az új államok aktuális átorientálódását azonban a Mussolini és Benes között lefolyt tárgyalásoknál is erőteljesebb lépésekkel fogja előrevinni az a hangulatváltozás, ami jelenleg Prágában észlelhető a közelgő csehszlovák köztársasági elnökválasztás apropójából. Mint tegnap megírtuk, a csehszlovák republika legvalószínűbb elnökkandidátusa Kramarz, akinek jelöltségét a Massaryk-Benes csoport már olyannyira komolyan veszi, hogy tüzérvázzal s Kramarz multjából előkotorászott dokumentumokkal is kompromittálni törekedik. Kramarz a támadásokra tegnap adta meg válaszáat a cseh jogpárt jubileumi népgyűlésén. Hangsúlyozta egy nagy beszédben, hogy

Csehország végleges biztonságát az eddig gyakorolt nyugat felé

Különleges ujdonságok: u. m. etamin, eponge, nyersselyem, divat-creppek, gyönyörű nap- és esőernyők legolcsóbban
Czillér Imre nagyáruházában szerezhetők be.

tájékoztatóval szemben csakis a régi pánszláv ideákhoz való ragaszkodás biztosíthatja.

— A szláv Oroszországot — folytatta Kramarz — semmi hatalom, Massaryk és Benes semmi nyugati rokonszenve sem tépheti ki a cseh szívekéből — folytatta Kramarz: — Jövének kizárólag a szláv nemzeti ideálokban él; provizorikus kormányzatok ideig-óráig félrevezethetik a szláv nemzeteket, de a cseh nép sohasem fogja elárulni a szlávágot.

Meggondolva, hogy Kramarznak sok reménye lehet a cseh államfői szék betöltésére, lehetetlen volna komolyan számot nem vetni azzal a valószínűséggel, hogy Csehszlovákia számára legközelebbi jövőben nem lesz opportunus a francia szövetség. Kramarz beszéde egy új pánszláv akció kibontakozását jelenti.

Körülbelül ily következtetésre jut az új középeurópai orientációt illetően a londoni „Daily Telegraph” is. A lap, foglalkozva az új politikai konstellációval, kategorikusan megállapítja, hogy a küszöbön álló francia kormányváltozás a Balkánon kétféle fogja osztani az eddig egységes hatalmi csoportosulást: egy oroszbarát s egy oroszellenes csoportosulásra. Az oroszellenes csoport eddig Romániából, Lengyel és Törökországból áll. Több mint bizonyos, hogy a három hatalom rövidesen egységes blokkba kovácsolódik az orosz imperializmussal szemben. Más oldalról Benes a többi Balkán államokkal az Orosz és Franciaország közötti ellentétet applálnálása jegyében csoportosítaná Csehszlovákiát.

Az orosz probléma körül kifejeződő hatalmi állásfoglalások hova-tovább más világészre is kihatnak. Japánból a napokban érkezett egy misszió, mely éppen Konstantinápolyt, Bukarestet és Varsót fogja meglátogatni. Ugyanekkor a Daily Telegraph értesülése szerint Japán egy az érdekeltekből álló szövetség megalakítását sürgeti, amelynek célja az orosz imperialisták ellen a környező államok területi integritásának biztosítása. A lap azt hiszi, hogy az Európába érkezett Japán misszió utazása e céllal áll összefüggésben.

A királyt lelkesedéssel fogadta Bukarest népe

Tegnap délelőtti háromnegyed tíz óra körül érkezett Ferdinánd király külföldi útjáról a fővárosba. Óriási néptömeg várta az uralkodót, a pályaudvartól a királyi palotáig vezető útvonalon végig az iskolák növendékei állottak sorfalat. A pályaudvar peronján az összes miniszterek, a tábornoki kar, a diplomáciai testület, számos politikus, a hatóságok képviselői várták a királyt, aki Bratianu miniszterelnök és Duca külügyminiszter kíséretében érkezett. A miniszterelnök ugyanis Titu állomásig elébe utazott az uralkodónak.

A vonat beérkezése után Ferdinánd király az udvari váróterembe ment, ahol kitűnő hangulatban egy óra hosszatt cserelt tartott. Azután megindult a menet a királyi palotába. Elöl Nicolaeu tábornok, bukaresti rendőrprefektus lovagolt, utána egy eskadron lovasság következett, majd a király Doumont-fogat, amelyben Elena trónörökösévelült. Ezt követte egy másik Doumont-fogat, amelyben Károly trónörökös és Elena hercegnő foglaltak helyet. A menetet ismét egy szakasz lovasság zárta be. A királyt az egész útvonalon frenetikus lelkesedéssel üdvözölték.

A pályaudvaron a király köszönetet mondott az általa meglátogatott országok diplomáciai képviselőinek a mindenütt tapasztalt gyönyörű fogadtatásért.

A miniszterelnök a vasuton tájékoztatta az uralkodót a belpolitikai helyzetről. A királlyal folytatott beszélgetése, valamint a külügyminiszter információi alapján a miniszterelnök a kamara mai vagy

holnapi ülésén külpolitikai expozét fog tartani.

A Viitorul interjút közöl Duca külügyminiszterrel, akivel a lap munkatársa Pitești és Bukarest között a vonaton beszélgetett. A külügyminiszter elmondta, hogy az uralkodópárt mindenütt nagyszerű fogadtatásban részesítették nemcsak a hatalmas ténnyezők, hanem a nép és a sajtó is.

Duca azután — információt szerezve — annak a király Guildhall-ban tartott beszédéhez fűzött kommentárjaihoz — kijelentette, hogy nagyon meglepik ezek a kommentárok, mert a király, amikor a külföldi töké kooperációjáról beszélt, kifejezetten hangsúlyozta, hogy ez az ország gazdasági függetlenségét nem érintheti, amely politikát az ország jelenlegi kormány is követ.

Marcus Ritta és Marcus István hangversénye

Nagy ünneplések kíséretében tartotta meg Marcus Ritta és Marcus István hangversenyét a Kat. Körben. Marcus Ritta mint kiforrott művész, egyénisége éppen eléggé ismeretes itt: őt most külön felfedezni kissé elkésztő dolog lenne. Csúpan ismételtelen leszögezni óhajtjuk itt, hogy művészete bármely nagy opera színpadjának egyenes nyereséget jelent, (a kolozsvári Operaházban Marcusné ösztöl fogva hetenként kétszer fog szereplés céljából szerződötten rendes tagként átrátnulni). Ez a ritka művésznő méltán feltűnést kelt, bármely metropolis koncert-pódiumán lép fel. Bécsben a hírneves Ress tanárnál nyerte művészi kiképzését. Hangja minden regiszterben egyaránt pompásan kiegyenlített. Mélységében bársonyosan puha, a magasság egy pacsirta hangjának könnyedséggel szökellik. Portamentója és legatója utólrhetlenül szép, a fülemüle csattogásra emlékeztető trillái mindig újból váltják ki a hallgatóból az őszinte csodálatot. Minden stílus egyformán szuverénül ural.

Hangjának szépsége a természet adománya, de annak pompás kulturáltsága már a művésznő önkiművelésének eredménye. A hangból! Sohasem marad adós a szerző által műveibe berögzött hangulatoknak hű visszatükrözésével. Schubertből Schubert, Brahmsból Brahms csendül ki. Tud lyrai, romantikus, de tud drámai is lenni. Mily fenségesen komor a Walkür duettjében Sieglindét énelkelve! Pompásan sikerült a négy Bölcsődal is. Az est piéce de resistance-ja Zerbintettának Strauss Richard „Ariadne auf Naxos”-beli áriája volt, amellyel a művésznő megtette az első merész lépést a modernnek muzsikájához vezető zene hídján. Ezen kísérlet fényes sikerült, mert a publikum ezen hihetetlen nehéz, részben kakofonikus láncolatokkal telített darabot szívesen recipálta.

Marcus István a lyrai és hőstenor szerepek volt jeles alakítója, jelenleg hallgatóságát mindig magával ragadni tudó koncert-énekes. Eppen úgy elhisszük neki az „Eladott menyasszony” naívu érzelmes szólamait, mint ahogy gyönyörködtetett bennünket, midőn Siegmund szerepében az örök szerelem bűvös tavaszának zengő himnuszát dalolta szívünkbe. Lélegzettechnikája bámulatos. Középregisztere igen erős, magas hangjai igen fénylők, szinte diadalmasak. Fáradhatlan énekes, ki jongleur-könnyedséggel dobálja a legmagasabb hangokat. Kitűnő Wagneri hős, ki ha hőstenornak szánja magát, úgy nyilván eléri, hogy meghívják a Münchener és Bayreuthi Festspielekhez. A legtrikább esetek közé tartozik, hogy egy latin származású énekes ily tökéletesen elsajátítani képes a germán deklamatorikus zeneidomának nehéz frazeológiáját! Sajnáljuk, hogy a Művész ezuttal mellőzte a klasszikus dalok előadását, melyeknek oly nagy mes-

tere s melyeket oly szívesen hallottunk volna tőle.

A zongoránál Schuller, a kolozsvári Román Opera első karnagya foglalt helyet, ez az ideális kísérő, izig-vérig finom muzsikos, ez a kedves, szőke, erősen Gerhard Hauptmann Crampton piktor-bohémiére emlékeztető nagy mester, ki a Walkür duettjében annyira orchestrálisan játszott, hogy méltán elmondható róla, hogy egy jó zenekart pótol. Ugyanez áll az Ariadne hihetetlenül nehéz, szövevényes kíséretéről. Ezen Istenáldotta művészt eddig Románia legjobb karnagjának ismertük, ezuttal a legszubtilisabb lelki pianistát láttuk benne, ki mint zeneszerző is jelentékeny, akinek legközelebb egy operája is színre kerül. A tegnapi est emléket a jelen voltak még sokáig fogják emlékeztetükben hálásan megőrizni.

Kerékpár alkatrészeket

legolcsóbban beszerezheti
FRISCH-nél, Avram Iancu (Kossuth-utca) 12

A legelőnyösebben vásárolhat

Hajnal és Rózsa

vászon és női divat áruházában, Strada Josif Vulkan (volt Nagy Sándor-utca) 1 szám alatt

Menyasszonyi kelengyék valódi, Rumburgi vásznak, damaszt asztalneműek a legszebb kivitelben. Ing zephírek, zsebkendők, grenadinok, selyem fényű Tuszor, függöny és ágyterítőre. Flotoire kelmék. Szövet különlegeségek dús választékban. Paplan és madrac készítés és állandó nagy-raktár.

„STAR”
francia hor-
nyell cserép

„STAR”
Építészeti és
Téglagyár R. T.
Oradea-Mare — Nagyvárad
Kolozsvári országot
Ujvízműtelep mellett

„STAR”
1925-ös cserép
különlegesség

„STAR”
keltető sza-
laj cserép

„STAR”
prima fali
tégla

„STAR”
hődfarku
lapos cserép

SALON CHIC

SAS-PASSAGE

Női kalapok

Mindenféle kalapke-
lékek nagyáruház.

NAGYBAN ÉS KICSINYBEN!

különklasszist képvisel!

Szigoru vizsgálat indul a bihardiószezi halálos vallatás ügyében

Tegnap hangzottak el a közigazgatási bizottság ülésén Lázár Aurél elítélő szavai, melyekkel a bihardiószezi csendőri atrocitásokra felhívta a hatóságok figyelmét. Tegnapkor a nemzeti párt hivatalos lapja, szintén éles cikkben kel ki az erdélyi közleltsónsági közegek sokszor brutális működése en. Kocsis Sándor, a hatvanhárom éves bihardiószezi kovácsmester halála, akit az tani csendőrségen egy liba-lópás gyanúja att halálra vertek, fájdalmas aktualitást ad y Lázár Aurél felszólalásának, mint a „Ro- ania” cikkének. Az eléggé el nem ítélhető ellem, mely a csendőrség egyes állomásain indjobban az erőszak jegyében hatalmasodik , némi mértékben talán ott talál ellensúlyo- usra, ahol a felsőbb hatóságok az ilyen rociások elkövetését — nagyon helyesen — em igyekeznek eltussolni. A bihardiószezi setben Sovrea Valér vezetőügyész kijelen- tte s kijelentése valamennyire még is nyug- útja a felzaklatott kedélyeket, hogy az ügyész- ég a katonai hatóságokkal karöltve a leg-

szigorubb vizsgálatot fogja lefolytatni a hatalmá- val visszaélt csendőrközeg ellen annyival is inkább, mert Kocsis Sándor vallatóján való- szintűleg más, hasonló visszaélések is szá- radnak.

A bihardiószezi csendőr-vallatás benyomá- sának újabb részletei különben a következők:

A bihardiószezi csendőrös parancsnoka: Gáborján János őrmester a tett elköve- tésekor nem tartózkodott állomáshelyén. Kovács Sándort — távollétében — Tivadar Mik- lós szakaszvezető vallatta agyon. A sérüléseibe belehalt szerencsétlen kovácsmester hulláját tegnap boncolták föl s a boncolás alapján a vizsgálatot vezető Sólóym vizsgálóbíró in- tézkedésére Tivadart a bihardiószezi csendőr- őrmester még tegnap letartóztatta. Az ügyészséghez fedezet mellett bekisért sza- kaszvezető eddig beismert annyit, hogy Kocsis Sándort tényleg bántalmazta. Védkezése mind- össze arra szorítkozik, hogy az ütlegekhez használt eszköz halál okozására alkalmatlan pálcá volt.

A Nagyvárad munkatársa a tragédia helyszínén

Bihardiószezi községet még két nap- tól is kinos rettegésbe tartja Kocsis Sándor 63 éves kovácsmester tragédiája, akit egy liba ellopásáért letartóztatott a csendőrség s akit a vallatás során Tiva- dar Miklós csendőrszakaszvezető oly sú- vosan bántalmazott, hogy az amúgy is nyenge öreg ember sérüléseibe bele- halt. A Nagyvárad munkatársa teg- nap kiutazott Diószegre, hogy a megdöb- bent csendőrbatalítás részleteit meg- tudja és felhívja az esetre a hatóságok figyelmét. Kiküldött tudósítónk részletes jelentése a következő:

Szombaton délután Bonis Juliánna- nak eltűnt egy libája. Bonisék szomszédsá- gában laknak Kocsis Sándor, annak nőten fia Kocsis Imre 33 éves kovácsmester és fogadott fiuk Anica István 12 éves hadi- árva. A „nyomok” Kocsisékhoz vezet- tek, akiket pedig az egész falu tisztességes embereknek ismer és akik még soha nem voltak büntetve. A csendőrségen megke- zdődt a vallatás. Elképzelhetetlen módon összeverték a hatvanhárom éves Kocsis Sándort, Kocsis Imrét és a tizenkét éves Anica Istvánt is. Természetesen az eltűnt libáról nem tudtak semmit.

Összekötötték Kocsis Sándor ke- zét és lábát, tudat dugtak összekö- tözött végtagjai közé és felakasz- tották a lócára.

Az ártatlan emberek nem tudtak sem- mit az eltűnt libáról és így nem is vallhat- tak. Tivadar Miklós csendőr azután nem kimélte Kocsis Imrét és Anica Istvánt sem, őket is súlyosan elverte. Kocsis Imre- nek és Anica Istvánnak sikerült a csendő- ségről megszökni vasárnap és bement Nagyváradra, ahol a rendőrségen és az ügyészségen tettek jelentést a csendőrök ellen. Hétfőn érkezett meg a nagyvárad- i ügyészségre a jelentés, hogy Kocsis Sán- dor belehalt sérüléseibe.

Megindul a vizsgálat

Dr Sólóym Kálmán vizsgálóbíró hét- fön kiutazott Bihardiószezi és a körö- vossal dr Lengyel Dezsővel megejtették a boncolást. Miután feltétlenül megállapi- tották Tivadar Miklós csendőr bűnös- ségét,

a vizsgálóbíró elrendelte a letar- toztatását, amit a bihardiószezi csendőrparancsnok azonnal fo- gatosított is.

A boncolás után nagyon elkeseredett volt a hangulat a különben békés mező- városban. Megnyugodtak a kedélyek, a mi- kor Tivadar Miklóst lefegyve-

rezték és beszállították Nagy- váradra.

Leborian Juon csendőrőrmester a bihardiószezi csendőrös vezetőjének tény- kedései ellen nem igen merült fel panas- z. Annál több igazságtalan, embertelen dol- got művelt Tivadar Miklós szakaszve- zető. A „sergent” — ez a rangjelzése — olyan tiszteletet parancsoló valaki Diósze- gen, hogy talán nem is lehetne hirtelen egy nagyobb urat mondani nála. Kényvár való- sággal, akitől mindenki fél és boldog, ha elkerülheti. Tavaly súlyosan összeverte Gergely Sándor földmivest is, akit egy grancsár meggyilkolásával gyanúsított. Gergely Sándor most fel is jelentette a vizsgálóbírónak a félelmetes csendőrt, ed- dig nem merte feljelenteni, mert félt a to- vábbi ütlegektől. Hallottunk több brutali- tásról is, de a szenvedő felek örülnek, hogy bár alapos veréssel, de különben simán meguszták és nem mernek szólni még a mai napig sem.

Az intelligencia körében sem akadt egy ember se, aki felvilágosítást adott volna. Diószegen nem igen van nagyobb úr Tivadar sergent- nél.

Felkerestük Vigyikán Traján köz- ségi főjegyzőt, hogy tőle tudjuk meg a borzalmas vallatás részleteit. Vigyikán főjegyző azonban hivatalból földmérésen volt és így nem volt alkalmunk vele be- szélgetni.

Poros kis utcák során találunk rá ar- ra a nyomoruságos házra, ahol Kocsisék laknak. A rémülettől még mindig alig tud beszélni Kocsis Sándorné, tőlünk is fél, hátha férje után most a fiát visszük el szomorú végű vallatásra. Fia, Kocsis Im-

re mezei munkán van, csak a nevelt fiuk. Anica István mondja el a borzalmas kíno- kat. Mindennél jobban és többet beszél a kis fiu testén még most is látható hatal- mas kék foltok, amiket a csendőrségen szerzett a tizenkétéves gyerek.

Azután elmondja Anica István a val- latás részleteit, de ezeket nem akarjuk le- írni, mert nem óhajtjuk egy tizenkét éves gyermek elbeszélését szó szerint reprodu- kálni.

Megkerült az elveszett liba

Kedden délután megkerült az a liba, amit Boniséktól elloptak. Ilyen körülte- kintően nyomozott a bihardiószezi csend- őrség. Érdekes megemlíteni, hogy a falu- ban azt mondják, hogy Tivadar Miklós már újból szolgálatban volt tegnap. Ez azonban aligha áll meg és ezt a hirt va- lószínűleg csak a lakosság elkeseredése és bizalmatlansága szüli.

Nem nyilatkozik a körorvos

Felkerestük azután dr Lengyel De- zső körorvost, hogy tőle is tudjunk meg részleteket. Dr Lengyel — nem tudni miért — minden felvilágosítást megtaga- dott és úgy viselkedett, mintha nem he- lyeselné a Nagyvárad eljárását, ami- kor egy szomorú csendőri vallatást aka- runk közérdekből felderíteni. Ugyanis — mint megtudtuk — dr Lengyel és a falu másik, nagy népszerűségnek örvendő or- vosa, dr Gonosz Albert között nézet- eltérések vannak. Ez nem tartozik reánk.

ATLANTIC NYÁRI MOZI ▽ APOLLÓ MOZGÓSZÍNHÁZ
9 órákor 6 és 9 órákor

Péntek, szombat

FREDERICUS REX

Frigyes Vilmos császár élete filmen, 2 rész 11 felvonás, egyrészben kerül előadásra. — Rendes helyárak. — Jön: **A csata** (La Bataille)

téktelen alak. De aki jobban szemügyre veszi, meglátja szemében a bátorság tüzt. Amit pedig végbevisz ez a kis pilóta, nem csak bátorság, hanem elszántság, vakmerőség is. Nagy dolog az, amire adta magát. Egy ember, aki nyolc éve száguldoz a levegőben, biztos gépen most rábizza magát egy vékony selyemernyőre. A technika bonyolult és nagyszerű csodájából beleveti magát az űrbe, egy primitív ernyőre hívza legdrágább kincsét: életét.

Szerény, halkszavú ember. Korányi Zoltán. Pár percig beszéltem csak vele, mielőtt vakmerő útjára indult. Nem sokat mondott:

— Az ember kiugrik a gépből, aztán esik 60—80 métert. Ez nagyon rossz, bizonytalan érzés. De aztán — és most felcsillan a szeme — kinyílik az ernyő és az ember lebeg az űrben.

Ennyi az egész, amit Korányi mondott. Kérdeztem, nincse-e szorongó érzése az ugrás előtt. Nem is felelt szóval, csak a fejével intett nemet.

Molnár pilóta jelezte most, hogy a gép utrakész, az ejtőernyőt már felszerelték a gépre, az ajtó alá. És Korányi Zoltán nyugodtan elindul a gép felé.

Alig öt perc múlva már magasan kering a Fokker. Hatalmas ívben, folytonosan emelkedve, kerül meg a repülőteret. Ezer méter magasan járhat már, lent sokezer gyermek és a felnőttek is, mind lélekzetet visszafojtva figyelnek. Most egyszerre egy apró fekete pont válik le a gép aljáról. A tábori messelátón pontosan látni, hogy Korányi fejest ugrik a gépből és estében magával rántja az ernyőt, mely erős kötéllal van a derekához kötve, de egyébként a gépre szerelt zsák hüvelyében van. Három-négy pillanatig zuhan a pilóta, aztán egyszerre belekap a levegő az ernyőjébe, kifeszül a selyem és most már nyugodtan közeledik, mindjobban közeledik a fejünk felett. A pilóta mozgatja a lábát, zsebkendőjével törli az arcát, aztán intget. Szél is fúj. Az ernyőt egyszer-kétszer megbillenti, aztán elragadja és viszi Cinkota felé. Valahol a villamosvasút töltése mellett ér földet Korányi és mi úgy látjuk, mintha az ernyő beleakadt volna az egyik villanypóznába. Ljedten nézünk egymásra, de néhány perc múlva már robot egy autó, rajta a sértetlen ernyő és a sértetlen ember, aki pár perce még ott lebegett a fejünk felett. Korányi Zoltán mosolyog, azt mondja, holnap kétezer méter magasból ugrik, csak adjon az Isten szélcsendes utat.

Szokoly Endre.

Ki a kuruzsló?

Várkonyi Mihály

ÚJ DONSKÖK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.
Kiadótulajdonos: Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság.
Telefon 38.

Előfizetési díj helyben egész évre 600 lei, félévre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy óra 50 lei; vidéken egész évre 720 lei, félévre 360 lei, negyedévre 180 lei, egy óra 60 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedűs Hirlapiroda, (Telefon 17 21)

Jön

Jön

Glaude Farrere

világhírű regénye

A CSATA

(La Bataille) finen

* Bagulescu őrnagyot felmentették. Bukarestből jelentik: A hadbírószak tanácskozás után éjjel 3 órakor hirdette ki ítéletét Bagulescu őrnagy ismeretes ügyében. A bíróság az őrnagyot felmentette.

* Rövidesen felállítják a magyar román Kereskedelmi Kamarát. Budapestről jelentik: A Magyarország és az utódállamok között megkezdett kereskedelmi szerződéstárgyalások közül a román-magyar szerződés nagyjában készen van, Csehszággal pedig kedvező stádiumba jutott. Szerbiával hasonló értelemben a napokban indulnak meg a tárgyalások. A magyar-román szerződés ratifikálása után azonnal felállítják a magyar-román Kereskedelmi Kamarát, melynek elnökeit, alelnökeit már kizemelték.

* Békefi Remig meghalt. Egerből jelentik: Békefi Remig dr., a zirci, pilisi, pásztói és szentgotthárdi egyesített ciszterci apátságok feje, ma este 8 órakor több napi kínos szenvedés után elhunyt. Békefi Remig 1858-ban született Hajmáskéren. Középiskolai tanulmányait Veszprábban végezte, ezután a ciszterci rendbe lépett 1874-ben, amelynek 1881-ben már felszentelt tagja. Tanári működését Pécsett kezdte meg. Tudományos ambíciója a magyar művelődéstörténet kutatásán területei felé fordult. 1893-ban már a budapesti egyetemen a művelődéstörténet magántanára. 1899-ben pedig nyilvános rendes tanára lett. Tudományos működést ekkor fejtett ki igazán. Mint apát a legnehezebb körülmények között kormányozta rendjét. Erdeme, hogy a világháború és a bolsevizmus pusztító hulláma között meg tudta menteni rendjét. A konzerválás és nagyszerű munkáján kívül nagy alapítások fűződnek nevéhez: a Szent Imre főgimnázium és a kelenföldi Nagyboldogasszony-plebánia. Gazdasági téren sokoldalú beruházásokkal tette intenzívebbé a rend birtokainak termelőképességét. Tervei között volt még a rend tagjainak külföldi képzetése, a rendi gimnáziumok újjáépítése, plebániatemplomok építése. Mindezekből a magyar kultúra és rendje nagy kárára megfosztotta tragikus hirtelen halála.

* Az aradi pünkösdi vásár negyven-ezer néző számára készül. Az aradi mintavásár előkészületeire már lázas intézkedések folynak. A pünkösdi napján megtartandó kirakóvásáron, mely impozáns módon a Körösvidék és a Bánát ipari és kereskedelmi termékeit mutatja be, előre láthatólag 30—40 ezer ember előtt, az eddigi jelentések szerint husz nagyváradi iparos és nagykereskedő vesz részt.

Bíró György.

Ezer méter magasságból leugrott egy pilóta

Budapestről jelentik: Ma reggel a keleti pályaudvar közelében az iskolás-gyermekek ezrei rohanták meg a gödöllői helyi-érdekű vasút vonatait. Mátyásfüdpre igyekeztek, ahol a Hadirokkantak, hadiövezetek és hadiárva nemzeti szövetsége repülőnapot rendez a repülőterén ma délelőtt az iskolásgyermek gyönyörűségére és okulására. Az apró emberkék mohó kíváncsisággal és tudásszomjjal sereglettek körül a repülőter zöld gyepe álló gépmadarakat. Közben szólt a katonazene, de a muzsikások hiába fújták a tüzes indulókat, nem rájuk figyeltek. A gyerekek mind repülni szerettek volna, de hát az irodában szigorú bácsik ültek és csak azok válhattak jegyet, akik írásbeli szülői beleegyezést hoztak magukkal, no meg pénzt. Végre tizenegy óra tájban az egyik Fokker elindult öt kis gyerekekkel a levegőbe. Mosolyogtak az apró kalandorok, amikor a pázsiton futott velük a gép, de sápadtan szálltak ki a gépből, mikor alig pár száz méter magasságból sikkolórepülésben visszahozta őket a földre. Pár pillanat múlva mégis derülten néztek vissza a gépre.

— Jaj, de jó volt! Bár csak örökké repülni lehetne! — sóhajtották az olyan ember boldogságával, akinek legnagyobb vágya beteljesült.

A gép ajtaját ezután leszerelik, mert most következik a repülőnap nyaktörő attrakciója, a cirkuszi mutatványnak beillő ugrás az ejtőernyővel. A gyermekesreg már nagy izgalommal várja. Dr. Korányi Zoltán, a pilóta, még most rendezte az ejtőernyőt, amivel egy kilométer magasságból leugrik. Párisból hozatták a hatalmas fehér selyemernyőt. Ott künn egy filmművész produkálta magát vele. Budapestén most használják harmadszor. Minden esetben a mai repülőnap hőse Korányi pilóta.

Huszonéves ember, nyolc éve repülő. Családja nincs. Alacsony és sovány, majd, hogy azt nem mondom, jelen-

Természetesen az eddigi jelentkezők száma még nem fedi a teljes nagyváradai csoportot, mert még elég idő áll rendelkezésre, hogy a nagyváradai és a bihari iparüzemek és jelentős kereskedelmi vállalatok teljes egészében reprezentálják ennek a vidéknek fölényes közgazdasági helyzetét. A jelentkezők között több cipőgyár, kálapgyár, villanyfelszerelési üzem, husfeldolgozók, különlegesség termelők stb. vannak és számos import és export vállalat. Kereskedőink és gyárosaink felismerték azt a nagy jelentőséget, amit portékaiknak a nagy közönséggel való megismertetése jelent a pénzbe se kerülő reklám hatalmas erejét, amely céltüket ily alkalmakkor az egész ország közönsége előtt beharangozza. Nagyváradon a további jelentkezőket a Hegedűs Hirlapiroda bonyolítja le, mert személyes felszólítót a részvételre senki sem kap.

* **Eltűnt a Báthory-utcából egy négygyermekes anya.** Két síró lánygyermek keze fel tegnap délután szerkesztőségünk. Kedden délután eltűnt az édesanyjuk, Schwartz Sámuelné, alkalmi kereskedő neje. Schwartz Sámuelné összezördült férjével és elhagyta a házat. Magával vitte ruháit is, de aggódo gyermekei és férje attól tartanak, hogy elemészette magát. A rendőrség már keresi Schwartz Sámuelnét, aki negyven év körüli, alacsony barna asszony s eltávozása idején piros kockás zöld virágú ruhát viselt. Aki találkozott vele, vagy tud róla valamit, értesítse a rendőrséget, vagy a családot Báthory utca 22. szám alatt, vagy akár a Nagyvárad szerkesztőségét.

* **A wambleyi angol világkiállítás részleteit érdekes képekben mutatja be a Vasárnapi Újság új száma,** melyekhez egy Angliában élő fiatal erdélyi író szenzáció számba menő kisérő cikket írt. A hét világeseményiből, a bellinonai vasúti katasztrófáról, a jugoszláviai választások előcsatározásairól és a besszarabiai tömegtüntetésekről hoz képeket ez a szám. Az erdélyi események közül az e héten tragikus körülmények között elhunyt Zeyk Sarolta arcképet hozza a lap, aki tudvalevőleg Kossuth Lajosnak volt az utolsó szerelme. A szövegrészre is érdekes, változatos és magas színvonalu.

* **Az Egyetértés közgyűlése** ma délután 10 órakor a Kath. Körben.

* **Olcsó és művészi festmények.** Balla Béla, Kiss Károly és Paál Albert kiállításán, a volt Rimanóczy-féle étterem helyiségében, sok olyan kép van, amit váradai műgyűjtők birtokában szeretnének látni. Felhívjuk ezúttal is a város műszerető közönségét, támogassa a megérdemelt módon a három kiváló erdélyi művészt, akik a mai nehéz viszonyok között igen sokat költöttek, hogy egy nívós és izléses, de annál komolyabb kiállítást hozzanak itt Váradon létre. Várad mindenkor előljárt a művészet istápolásában és a kultura fejlesztésében, bizonyítja, hogy egyik tárlat a másikat követi. Váradon szeretik a képeket. Balla Béla, Kiss Károly és Paál Albert neve ma itt Erdélyben keresett márka lett s aki még nem vásárolt e nagyteljeségű művészek egyikekétől — ne mulassza azt el, mert most még olcsón vehet szép és abszolút művészi dolgot, aminek később nagyobb értéke lesz.

* **Ha reuma kinozza,** használja azonnal Pöstyén csodás iszapját, mely a leghatásosabb gyógyító eszköz. A világhírű Thermia Palace fürdőszállóban már napi 65 Kótól feljebb kapható teljes penzió. Felvilágosítások telefonon is Rózsa Drogueria Cluj, Strada Londrei 21., ahol eredeti pöstyéni iszapkocka is kapható házikurára.

* **Kiseb változások a menetrendben.** A bukaresti Dimineata írja, hogy június 1-től kezdve az eddigi menetrendben a következő változásokat viszik keresztül: A 401-es (volt 21-es) gyorsvonatjáratot, amely eddig Bukarest—Nagyvárad között közlekedett, meghosszabbítják Máramaroszigetig és direkt vagonja lesz a Bukarest—Prága—Karlsbad vonalra. Bukarestből 9 óra 30 perckor indul 7 óra 20 helyett. A 427. személy és (volt 401-es) Bukarest—Máramarosziget 7 óra 20 perckor indul 8 helyett. A 325. számú személyvonat (volt 403-as) a bukarest-nagyvárad vonatjárat 15 óra 15 p. helyett 15 óra 20 perckor indul. A 327-es (volt 405-ös) személyvonat, amely Kolozsvár—Nagyvárad között közlekedik, 23 óra 22 perc helyett 23 óra 30-kor indul.

* **Átszervezik a városi pénzügyi igazgatást.** Tegnap érkezett le a tanácshoz a prefektus jóváhagyó rendelete, amely néhány módosítással elfogadta Benedek pénzügyi tanácsosnak az adóhivatal és pénzügyi osztály átszervezésére vonatkozó javaslatát.

Ki a kuruzsló ?

Várkonyi Mihály

* **Szolnokon tárgyalják a csongrádi bombamerénylők ügyét.** Szolnokról jelentik: A csongrádi bombamerénylet aktái megérkeztek. Az ügy Nádás Ferenc vizsgálóbíróhoz került. Érdekes, hogy a vizsgálat most majd újabb momentumokra is kiterjed. A védő ugyanis azt állítja, hogy nyomozati hiba történt, mert a figyelem csupán az ébredőkre irányult. Jóllehet, a büntetettek mások is elkövethették. Új tanúkkal akarja igazolni azt, hogy a bombavetést nem Piroskáék követték el, hanem eddig ismeretlen borkabátos emberek, akik a merénylet után eltűntek. A vizsgálóbíró most az új tanúkat is kihallgatja. De kiegészítik a vizsgálatot a vád képviselőinek kívánságára is. E célból több budapesti tanút hallgatnak ki. Fuchs Béla törvényszéki bíró, akinek a tanácsa fogja ezt az ügyet tárgyalni, kijelentette, hogy a vádirat előreláthatólag a nyári szünet előtt elkészül és a főtárgyalást szeptemberben megtartják.

* **Sírkövyatás.** Néhaj Feldmann Izidor sírkövének felavatása vasárnap délelőtt 10 órakor lesz megtartva.

* **Románnyelvű iparendélyek.** Oradea-mare város előjárósága, mint I-ső fokú iparhatóság, figyelemzetteti az összes ipari és kereskedelmi üzemek és vállalatok tulajdonosait, valamint az összes kereskedőket, iparosokat és piaci árusítókat, hogy kereskedést, ipart csak az állam nyelvén kiállított iparigazolvány alapján gyakorolhatnak. Az ipar gyakorlásához az iparendély hiteles, vagy egyszerű másolata nem elégséges. Ennekfogva felhívatnak mindazokat, akik iparendély alapján ipart, vagy kereskedést üzem, hogy az 1920 előtt kiadott, valamint az 1920. év után magyar nyelven kiállított összes iparigazolványukat 30 napon belül az állam nyelvén kiállított iparigazolvánnyal cserélték ki, mert 30 nap eltelté után az iparigazolványok ellenőrzése céljából a legszigorubb eljárás fog folyamatba tételni és mindazok ellen, akik ezen felhívásnak eleget nem tettek, a kihágási eljárás fog folyamatba tételni és iparigazolványuk feltétlenül be lesz vonva. Továbbá figyelemzettetnek mindazokat, akik iparuk gyakorlásáról ideiglenesen lemondottak és azt később újból gyakorolni akarják, kötelesek ezen ipar

gyakorlására újból iparigazolványt váltani. Felhívatnak továbbá mindazon munkások, akiknek birtokában mindezeideig magyar nyelven kiállított munkakönyvük van, hogy ezen könyveknek az állam nyelvén kiállított munkakönyvre leendő kicserélése végett az előjáróságnál (Str. Major Petru 5.) jelenjenek meg, mert ellenesetben ellenük a kihágási eljárás lesz folyamatba téve. Oradea-Mare, 22/V. 1924. Városi Előjáróság.

* **Az Egyetértés tornász szakosztálya megalakult,** tréning minden szerdán és szombaton este egyenved 8 órától a reálkola tornatermében. Lehézkzy tornatanár szakszerű vezetése mellett. Beiratkozni ugyanott lehet.

* **Póthiteleket kér a város.** A tanács tegnapi ülésén Benedek pénzügyi tanácsos előterjesztette javaslatát, amelyben a költségvetésben fedezeteket nem bíró kiadások fedezésére póthitelt kért. A tanács elfogadta a pénzügyi tanácsos javaslatát. A kidolgozott és összegeket feltüntető tervezetet legközelebb nyilvánosságra hozzák.

* **Szombaton lépnek életbe az új maximális árak.** A polgármesteri hivatal közli, hogy a következő új maximális árakat állapította meg a városi tanács május 24-től kezdődő érvénnyel: Liszt 22 százalékos kiőrlésű barna kenyérliszt kilója 5 lei, félbarna buzáliszt kilója 8 lei, főzöliszt 9 lei, rozsliszt kilója 7.50 bani. Kenyérárak 22 százalékos kiőrlésű fekete kenyér kilója 5 lei, félbarna II. oszt. kilója 7 lei, középbarma I. oszt. buzakenyér kilója 8.50, rozskenyér 7.50 bani. I. és II. o. étemmek, kávéházak és bodegák barna kenyeret nem árulhatnak. Tejfölék: 1 liter tehéntéj 6 lei. Hus: 1 kiló II. oszt. marhahus, tej, eleje és lapocka (kóser is) 24 lei. I. oszt. marhahus 26 lei, szopós borjúhus 30 lei. I. oszt. sertéshus 42 lei. II. oszt. sertéshus 40 lei, juhhus 18 lei. Olvasztott zsír 68 (hatvannyolc) lei. Bányrú és gidónus 26 lei. Bányrú, vagy gidónus egy darabban eladni tilos. — A fürdők és szállodák ára az, ami eddig érvényben volt. Ugyanígy a bérkiosztatási is a régi, csak a tegnapi módosításokkal. Aki ezeket az árakat átlépi, kihágást követ el és 10—30 ezer lei pénzbüntetésre, vagy 15 naptól 1 hónapig terjedhető elzárásra büntetik. Ezen árak ellen 10 napon belül a kereskedelmi miniszterhez felebbezés adható be, de ez az életbelépés idejét nem befolyásolhatja. Dr. Bucico primar.

Fresko-szövetek Deutsch Posztóáruházban

* **A Nagyváradai Sport Egylet kerületi bajnoki teniszversenye** f. évi május hó 30-án és 31-én, esetleg június hó 1-én lesz megtartva a Dörv-szigeti sporttelepen. Nevezési díj egyes számokban 50 lei, páros számokban 80 lei. Nevezési határidő 1924 május 24-én d. u. 6 óráig. Sorsolás 1924 május 25-én d. u. 6 órakor a Dörv-szigeti sporttelepen. A nevezések a tétellel együtt Kakas István sz. o. vezető címére küldendők.

* **A Cion-templomban az istentisztelet** péntek este háromnegyed 8 órakor kezdődik.

* **Havas és Grünfeld szövevei** legjobbak, legolcsóbbak Kossuth-utca 8. szám.

* **Vasárnapi Haggibor-Nac revanche** footballmérkőzés lesz a tavaszi szezon szenzációja.

* **Lüszter Deutsch Posztóáruházban.**

Villamos világítás,

házcsempő, telefon, villamhárító-szereléseket és javításokat legolcsóbban eszközöl
FRISCH Avram Iancu (Kossuth-utca) 12 sz.

Jön

Glaude Farrere

világhírű regénye

A CSATA

(La Bataille) filmen

Jön

Jön

Glaude Farrere

világhírű regénye

A CSATA

(La Bataille) filmen

LEGUJABB

Az állam átveszi a kolozsvári Marianumot ?

Bukarest, május 22. A Lupta jelentése szerint Anghelescu miniszter legközelebb beterjeszti a magániskolákról szóló törvényjavaslatot. Ebben — a lap szerint — egy szakasz úgy intézkedik, hogy azokat az iskolákat, amelyek több ízben vétettek az iskolatörvény ellen, átveszi az állam. Ez — a Lupta értesülése szerint — a kolozsvári Kath. Marianumra vonatkozik.

Bukarest, május 22. A legfőbb agrárbizottság a szászok harmincezer koldnyi földjének kisajátítási ügyét tárgyalta és a szászok felebbezését elutasította. A bírók kisajátítása tehát továbbra is...

Bukarest, május 22. Ellenzéki körökben nagy feltűnést keltett Bratianu beszéde, amelyben az ellenzéki pártokat a rend felbontásával támadta.

Maniu kijelentette, hogy Bratianu jól tudja, hogy a nemzeti párt nem akart zavart, de azt is tudja, hogy az ország szabadulni akar a liberálisoktól. Averescu úgy nyilatkozik, hogy az ő kormánya a legkritikusabb viszonyok között tartotta fenn a rendet. A néppárt június 3-iki nagygyűlése után illetékes faktorok el fogják dönteni, hogy ki jöjjön a liberális kormány után.

Tirpitz nem lesz kancellár

Berlin, május 22. A kormányalakításra vonatkozó tárgyalások félbeszakadtak, mert a középpártok nem hajlandók Tirpitz kancellár jelöltségét támogatni.

Herriot a szocialistákkal akar kormányozni

Párisból jelentik: Herriot elhatározta, hogy a kabinettet akár a szocialistákkal, akár nélkülük megalakítja, azon egyetlen fönntartással, hogy a szocialisták formai kötelezettséget vállalnak kormányra támogatására. Ha a szocialisták belépnek a kabinetbe, számukra erős befolyást enged.

A frankotvédő hitelek a választásra használták fel

Páris, május 22. Az egyre erősbödő frank-bessz miatt a lapok hevesen támad...

* Kitűnő jég szekrények, vajkupülőgépek, nyugágyak érkeztek a Tarsoly vaskereskedésbe, Sas-passage.

* Modell-kalapot Moskovits Etelkánál *Darvas harisnyát a legjobbak.*

Ruha-vásznak Deutsch Posztóáruházában

* Amerikába utazók figyelmébe. Megtérül az utiköltsége, ha magával visz az ott annyira keresett modern kézimunkából. Nagyon előnyös árban beszerezheti Weinbergernél Str. Monastiri Zárda-utca 1. (Népkonyhával szemben.)

* „Kegelet“ temetkezés a Sas alatt.

JÖN JÖN

Sessue Huyakava
a leghiresebb japán filmművész

A CSATA
főszerepében

Nyári szövetek Deutsch Posztóáruházban
Ujabb mintás grenadinok mtr. 78 Lei
Dívalos Eponge-ok minden színben
100 L. Consum áruház Bul. Reg. Ferd. II

* BORTNÉ-KALAP 200 lei a „Ritában.“

* Egy új szalmakalap 10 lejért. Pillanatok alatt, mintha új volna, olyan hőfőhér lesz a legpiszkosabb és legavultabb szalmakalapja, ha azt a fölülmulhatatlan fehéritő hatású „Strobin“-nal tisztítja. Meg fog lepődni, hogy a „Strobin“-nal való tisztítás és fehérités milyen egyszerű. Minden drogériában kapható. Vezérképviselet Uj-Románia részére: „Chemosana“ Braszó, Uj-utca 27. szám.

* RITA UJDONSÁGAI FELTÜNŐEK Teleki-u. 24.

* Spórolnak Németországban. Berlinből jelentik: A birodalmi képviselők havi fizetését 318 aranymárkára szállították le.

* A Nac—Egyetértés barátságos mérkőzés ma délután fél 6 órakor kezdődik.

* Java, Eladin Girl, Katharina, Haway, Schatz wo hast, Manon, Banán, Blauen Bock stb. olcsó 6 leies kiadásban kapható a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában.

Kék lüszter Deutsch Posztóáruházában

* Az Agir kongresszusa. A romániai mérnökök vasárnap kongresszust tartanak Kolozsváron, amelyen a nagyvárad mérnökegyesület kooperációt jelent be az Agir fiókjáknak folytatja működését. A kongresszuson a városi, megyei, államépítészeti, gépész, uti vasuti és magánmérnökök vesznek részt a tudományos ismereteik gyarapítását tűzik ki célul. Oradea-Mare-ről Kőszeghy József műszaki tanácsos vezetésével 25 mérnök jelenik meg a kongresszuson.

* K. Kase—Egyetértés ifjúsági barátságos mérkőzés. Vasárnap délelőtt fél 11 órakor Kolozsvár legjobb ifjúsági csapata, a K. Kase játszik az Egyetértés ifjúsági csapatával. Az Egyetértés Sportkör ezzel az ifjúsági mérkőzéssel ismét tanujelét adja sportszerű gondolkodásának, hogy a nálunk elhanyagolt ifjúsági testnevelés érdekében, bár nagy anyagi áldozatok megkövetelésével, e mérkőzést megrendezi. Reméljük, hogy ennek a mérkőzésnek sok híve lesz Nagyváradon, annál is inkább, mert a belépti díjakat is igen alacsonyan, 5 és 10 leiben állapították meg.

* Oukraszok zárórakösszabítás. A nagyvárani cukrász-ipartestület elnöke: Novomessky Imre tegnap megjelent Catana Aurel prefektusnál s előterjesztette, hogy a cukraszok ezeltől 3 évvel június, július és augusztus hónapokra zárórakösszabítást kaptak, amely éjjel 12 óráig tartott. Most a cukraszok e kedvezmény megújítását kérik, mert a közönség a meleg estéken szívesen veszi a cukrászdák nyitvatartását. Catana prefektus a kérelmet jóindulattal fogadta. Novomessky elnök ezután kérte a kontárok megrendszabályozását, akik rontják a cukrászipar helyzetét.

Fekete lüszter Deutsch Posztóáruházában

* Hölgyek! Saját érdekük, hogy megtekintsék Rimanóczy-utcán Kertész Reklam üzletének nyári francia ettanin ujdonságait, melyek meglepő olcsók.

Mosó delain melére 38 Lei, 80 széles Leitner Máriónál.

* Feledi Sándor ingatlan értékesítő irodája Szaniszló-utca 1. szám.

Tennis nadrág Deutsch Posztóáruházban

* Legkellemesebb kiránduló hely a „Mária-lak“ (volt Stepper-kert.) Kitűnő uzsonna kapható.

* Elveszett G. G. tanító névre szóló vasuti arképes igazolvány pénztárcával együtt. Megtaláló a pénzt megtarthatja, de kéri a szegény károsult, hogy az igazolványt juttassa a Nagyvárad kiadóhivatalába.

* A legszebb zefir ingek mérték után a legolcsóbban SPLENDID-nél készülnek, Avram J. (Kossuth)-u. 16. szám.

* Igunk kizárólag Dreher-Haggenmacher sört! Mindenütt kapható már!

JÖN JÖN

Sessue Huyakava
a leghiresebb japán filmművész

A CSATA
főszerepében

ják Millerandot és Marschall pénzügyminisztert és a Banjue National vezetőit és azzal vádolják őket, hogy a frank alátámasztására szolgáló hitelek a nemzeti blokk érdekében használták fel a választásokon.

Hogy ezeket a vádakokat elsimítsák, most Poincare tanácsára Millerand olyanokkal tárgyal, akik hívatottak arra, hogy néhány nap múlva megalakítsák az új kormányt.

Newyorki távri szerint az amerikai bankok igazolják, hogy a frank-árfolyam alátámasztására szolgáló hitelösszeg még teljesen érintetlen.

* „Gyere be rózsám“, Meghalok utánad, Pompadour, Apukám és az összes új, valamint régebbi operettek kaphatók a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában.

?

Hallotta-e már, hogy Bura Károly és Sándor a mai naptól fogva régi helyükön, a PALACE KÁVÉHÁZBAN játszanak ?

GAZDAG és SZEGÉNY

egyaránt megveheti a legújabb táncok és dalok kottáit

6 LEI

A Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztálya

Vhatman
raiz és Ingres-skizz
papirok

SÖNNENFELD-nél

ORADEA-MARE

Telefon 62.

Eltávozt-e előbb a magyar közönség a román opera hangversenyéről

Kivételes művészi eseményben volt része kedden este Nagyvárad zenekarával közönségének. A román opera művészei adták a Kath. Körben olyan koncertet, aminek magas színvonalát előtérbe emelve törpült volna a hallgatók nemzetiségi szimpátiája, vagy ellenszenv, ha ugyan feltételezhető volna, hogy a művészt igaz megértőben hasonló osztályozások egyáltalában megfoghatatlanok. S valóban a hangverseny mindvégig a legteljesebb ünneplés jegyében folyt le.

Annál jobban meglepett bennünket a „Sentinela” román nyelvű lap vezércikke, melyet a koncerttel kapcsolatban Bota György igazgató írt. A disztinkt hang, ahogyan Bota egy kézzelfogható félreértésből kiindulva a koncerten jelen volt magyar közönség állítólagos viselkedésével foglalkozik, éppen azért készített polémiára, mert ezáltal a Sentinela cikkének jóhiszeműségét a hang higgadtsága sem engedte kétségbevonni.

Bota György azt fejtegeti cikkében, hogy míg a román közönség mindig szívesörömmel részesíti ovációban a magyar művészeket, addig a román opera művészeinek hangversenyén a publikum magyar része bántó módon adott kifejezést nemzeti ellenszenvének. Csöndben s kellő tisztelettel hallgatták a magyarok a román énekeseket, amíg azok az internacionális zeneművészet termékeit interpretálták, ám felálltak s eltávoztak akkor, amikor Dragulinescu Stingha asszony román népdalokat énekelt.

A cikk első olvasásakor rá kell eszmélni minden józan olvasónak, hogy Bota ur eme állítása csakis súlyos tévedés lehet. Elvégre, ha elvi kifogásai vannak valakinek a román művészet ellen, ha valaki nem elég művelt ahhoz, hogy egy magas színvonalú koncerten a nemzeti különbségeket ne keresse, az valószínűleg ott kezd, hogy egyszerűen távolmarad a hangversenyekről. Elmenni egy román hangversenyre, nyugodtan, sőt entuziaszmmal végighallgatni a koncertet s csak a hangverseny utolsó számánál eszmélni vissza valami nem létező sovínizmusra, legalább is pszichológiai abszurdum.

Honnan veszi mégis Bota György igazgató állításait?

Nem bízza egyedül a magunk megfigyelő képességében, akik bár jelen voltunk a koncerten, semmi tüntetésfélést nem tapasztaltunk utólag külön benyomoztuk a Dragulinescu asszony elleni állítólagos tüntetés kérdését.

A kiváló művész énekszámai a műsor utolsó pontja volt.

A közönség épp oly érdeklődéssel hallgatta Dragulinescu asszonyt is, mint a többi művészeket. Sőt tettszést mi sem igazolja jobban, mint az, hogy a kapott ovációk hatása alatt Dragulinescu asszony több számot énekelt ráadás-számban. Ezek a programmonfelüli számok is annyira megkapták a közönséget — román és magyart egyaránt —, hogy az üléseiről már felkelt s az eredeti műsor leéneklésével a koncert befejezését sejtő távoztak is megálltak, egyrésztük helyére visszaült, hogy a ráadás-számokat végighallgassa.

Utolsó koncert-számoknál, különösen a műsorban föl nem tüntetett ráadások körül, a közönség ilyen tájékoztatatlansága s éppen a művész iránti tiszteletből folyó tétovasága mindenki előtt ismeretes, aki állandóan látogatja a hangversenyeket. Ezt a zavart érthette félre Bota György igazgató ur, amikor a Sentinela cikkét megírta. Mindenesetre kérjük őt, vegye revízió alá téves megállapítását.

A román művészi események nyomában settenkedő másik igaztalanság már nem a közönséget, hanem a magyar újságokat illeti. Egyes helyekről felhangzik ellenünk a vád, hogy nem foglalkozunk kellő mértékben a román kultúreseményekkel. Ez a vád sem áll. Éppen a velünk szemben táplált túlzott érzékenység tekintetbe vételével sokszor kedvezőbben, terjedelmesebben foglalkozunk román, mint hasonló színvonalú magyar kultúreseményekkel. Viszont való az is, hogy néha egy-egy hangversennyel, színházi előadással idejekorán nem tudunk bőven foglalkozni. Ennek azonban

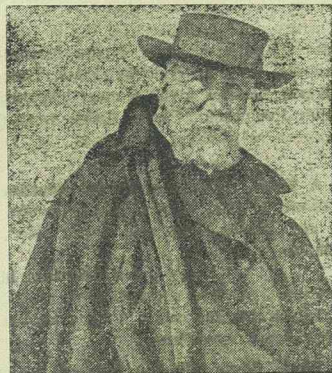
egyetlen oka, hogy a román művészek vagy koncert-rendezők sohasem tudatják velünk az estélyeket s így sokszor tudomásunk sincs felépésükről. Athanasiu és Misu Fotino urak kivételével, román művészember még nem szerencsésítette redakciónkat. Mi azt sem kérjük a román estélyek rendezőitől, hogy szerkesztőségünk számára a szokásos tisztelet-jegyeket megküldjék, utóvégre elmegyünk mi pénzen váltott jeggyel is oda, ahol a faji különbség nélkül figyelmet érdemlő teljesítmények evidenciában tartása kötelez. Az már azonban mégsem a mi hibánk, hogy néha egy-egy román művészi eseményről a rendezők hanyagsága folytán egyáltalán nem, vagy csak késettén értesülünk.

Anatole France ünneplésére készülnek Nagyváradon

„Aludt fehér kővön, álmok felhői alatt”. (Philopatris. XXI.)

Egyik leghíresebb könyvének, a „Fehér kővön” címűnek a mottója ez s benne Anatole Thibault egész élete. 1844-ben született Párisban. Ifjkorában édesatyja könyvkereskedésében inaskodott. Férfikora a szajnaparti „bouquinist”-ek zöld öcskaládái körül telt, aggkorában pedig saját palotájában egyiptomi papirusztekercsek, asszír emlékek közé temetkezett. Életrajza olyan értelemben, amilyenhez Musset, Baudelaire, Maupassant s mások szoktatták az intimtásra éhes francia olvasó közönséget, Anatole France-nak nincs. Az ő életrajza ötvenegynéhány kötet s ebben a könyvtárban egybesűrítve az ökörtől napjainkig az emberiség minden bölcsesége.

Ez Anatole France. családi nevén Anatole Thibault.

ANATOLE FRANCE

Aki bővebbet akar tudni, olvassa Sylvester Bonnard-t s meg fogja látni France-t könnyedén, szkeptikus oldaláról. Vagy olvassa a Vörös liliumot, amiben France két dombjai fölött égiiglibog a szenvedély, olvassa Coignard abbé véleményeit s benne a bölcs társadalomrajzoló gúnyos epikus rizmusával ismerkedhetik meg. A Berget-ciklus főhőseben is őt találjuk, a kollektiv-világ álmodóját, a Pingunek szigetében Johannes Talpa is ő.

Pályafutása kezdetét költemények jelzik. Első nagy prózai sikere „Bonnard Sylvester” regényéhez fűződik, amit az Akadémia megkoronáz. Teljes jelentőségében France a nyolcvanas évek végéig, tehát közel ötvenesztendő korában bontakozik ki.

A naturalizmus ekkortájt éli utolsó óráit s a kegyelemldöfést számára éppen Anatole France adja meg. Renan egy írásában, amit a francia irodalom jövőjéről jóval az Anatole France beérkezése előtt közöl, mintha pontosan körvonaloza éppen őt sejtően közeledni a terhes időben. Azt mondja: „jőnni fog a nagy, aki egy magában egyesíteni fogja a tökéletes stilisztát, a történetst, archeológust, művészt és tudóst.

Anatole France jött és több mint fél-

századon keresztül volt világító szelleme nemcsak a francia regényírásnak, de az egész világ szellemi életének is. Korának eszméi éles, derűs világításban élnek könyveiben, amik a haladás szolgálatában többet végeztek, mint a letűnt évszázad összes írói, kritikusai, essay-istái együttvéve. Könyvei az emberiség örök kincsei maradnak.

Franciaország mult hóban ünnepelte France nyolcvan éves születésnapját. Ugy értesülünk, hogy a nagyváradi munkásság legközelebb egy kultúrelőadás keretében szintén hódolni akar a nagy férfi szellemének, aki nemcsak író, de az emberi haladás, bátor progresszió örökifjú harcosa volt egész életén át.

Az utlevélhez csak állampolgársági bizonyítvány kell

Dr Vostinár főjegyző nyilatkozata

A közönség körében, amióta a közigazgatási bizottság elhatározta, hogy az utlevél-kérvényhez nem kell illetőségi bizonyítvány, a bizonytalanság még nagyobb lett, mert a rendőrség nem fogadja el az illetőségi bizonyítványt és állampolgársági igazolványt követel, ezt pedig újból be kell szerezni és az, aki hat hétig szaladgált az illetőségi bizonyítványért, most elülről kezdheti az egészet.

Ezt a mindenesetre visszás állapotot ismertették dr Vostinár János főjegyző előtt és kikértük álláspontját ebben a fontos ügyben.

— Először is, mondotta a főjegyző, irják meg, hogy talán a legutóbbi hat hónapban sem utaztak annyian, mint most. A hivatal nem rendezkedett be ekkora munkára és most úgy megröghanták, hogy csak alig képes ellátni a munkát. Ezért ezúton is kérem a közönséget, legyen türelmemmel.

Ami az utlevélhez szükséges állampolgársági bizonyítványt illeti? Tény az, hogy az 1918. után kiadott illetőségi bizonyítványok érvénytelenek, de az új bizonyítvány beszerzése sokkal könnyebb és egyszerűbb.

Ha valakinek az állampolgárságát az összeíró bizottság már kétségbevonhatatlanul tisztázta, az minden formalitás mellőzésével kap egy bizonyítványt erről, amelyet csak utlevél-kérvénye mellett akceptálnak.

Ha az összeíró bizottság előtt még nem volt az utlevél-kérvényező, akkor be kell mutatnia a születési bizonyítványát, a bejelentőlapot, hogy mióta tartózkodik Nagyváradon, illetve a mai Románia területén és bizonyítani kell, hogy állandóan Nagyváradon lakik azóta. Ezeket az okmányokat egy bizonyítvány kiadása iránti kérvényhez kell mellékelni és a kérvény meg az okmányok alapján megkapja azt az állampolgársági (ideiglenes) bizonyítványt, amelyet csak utlevél megszerzésére használhat.

— Most válaszolok. — mondja a főjegyző — arra a kérdésre, hogy ha valakinek a város már kiadott illetőségi bizonyítványt, miért nem ad ennek az alapján állampolgársági bizonyítványt is, holott amikor az illetőséget kiadta, előbb kétségbevonhatatlanul megállapította, hogy a kérelmező arra jogosult is.

A kérdés egyszerű. Illetőségi bizonyítványt a községi törvény alapján mindenki kap, aki négy éve adófizető polgára a városnak. Tehát ha négy évvel ezelőtt más ország területén lakott is, az itteni illetőséget elnyerte.

Viszont az állampolgári törvény alapján csak akkor polgára az államnak, ha 1918. december elsején mai román területen már illetőséggel bírt, vagyis legalább 1914. óta itt lakott.

Ezért kérjük annak igazolását, hogy mióta lakik mai román területen. Az nem fontos, hogy melyik városban. Utlevelet tehát kaphat az a nagyváradi lakos is, aki

nem idevaló illetőségi, hanem valamelyik másik román területen levő községi.

Mi nem szívesen vizsgáljuk a lakosságot, viszont azt mindenkinek be kell látnia, hogy tartozunk respektálni és megtartani az állam törvényeit.

Heltai Jenő Párisban

Budapest, május 18. Heltai Jenő, a kiváló magyar író, az Athenaeum könyvkiadó cég igazgatója, hosszabb párisi tartózkodás után hazaérkezett. Heltai Jenő tapasztalatairól ezeket a rendkívül lebilincselő érdekességeket beszéli:

— A háború óta most voltam először Párisban és mondhatom, hogy mind az irodalmi, mind a színházi élet hallatlan föllendülést láttam. Megbiztatásomhoz híven Párisnak csaknem valamennyi — vagy huszonöt — előkelő könyvkiadójánál jártam és elsősorban arról győződtem meg, hogy

óriási könyvtérmeles folyik odakint. Nap-nap után nálunk soha el nem képzelhető számban

jelennek meg Párisban az új könyvek.

Főként a regény divatos, legfőképpen pedig a fiatal írók regényei, úgy hogy a fiatalág odakünn ma a legjobb ajánlólevél. Szinte a kezükből kapják ki a regényt vagy a szindarabot és sokkal szívesebben adják ki a még értelem, nem kész írók műveit, mint a kiégett öregeket.

A könyvek sikere is szinte hihetetlen. Margueritte Garcone-jából most nyomják a hétszázadik ezret. A legfőlkapottabb írók: Louis Hémon, Carco, Francois Maurice, Gerald, Duvernoi és még egy egész sereg. Persze a nagy könyvtérmeles során sok rossz könyv is megjelenik, ami természetesen velejárója az óriási termelésnek. A legnagyobb szenzációja a párisi könyvpiacnak Jacques Bainville, „Histoire de la France” című hatalmas történelmi munkája, amelyet, ahogyan megjelent, szinte szétkapkodták. Az az érdekes benne, hogy Bainville, aki nem hívatásos történetíró, hanem újságíró, Franciaország történetét oly páratlan elevenességgel írta meg, hogy hozzá fogható munka nincs is a francia irodalomban. Bainville-t leginkább Ferreréhoz hasonlítják és művéről a legnagyobb elragadtatással beszélnek.

— Páratlanul érdekes az is, hogy mily hatalmasan alátámasztják a párisi irodalmi életet az újságok. Először is mind rengeteget foglalkoznak irodalommal. De egy egész csomó revü, folyóiraton kívül tisztán irodalmi újságjaik is vannak, még pedig rotáción nyomtatott napilapok, amelyeknek minden sora a francia irodalom szolgálatában áll. A közönség persze falja ezeket a lapokat.

Az irodalmi élet ismertetése után a színházi viszonyokról szólt Heltai.

— Természetesen Párisban nagyon élénk a színházi élet is. Sok színházban jártam, jó néhány előadást megnéztem, de új jó darabot aránylag keveset láttam.

Az idei francia termés aránylag igen győnge, de rossz az idei szezon is, úgyhogy fél- és negyedáru jegyekkel boldog-boldogtalan bebetár a színházakba.

A színházjegyek teljes árát csak a jámbor idegenek fizetik meg, mert hogy egyebet ne mondjak, jóformán minden hotelportás elárassítja az embert olcsóbb jegyekkel.

— De amilyen győngék a darabok, olyan ragyogók az előadások. A színésznők, színészek — persze mind olyanok, akik még nem működtek a háború előtt, azaz fiatalok — csodásan játszanak. Legnagyobb színházi élményem a Vieux Colombier színház egyik előadása volt. Ez a színház Páris legművészibb és legirodalmibb színháza. A Bastos le nardi című darabot adták, amelyben Valentine Teissier kisasszony és Bauquet ur elragadóan játszottak. A Palais Royal-ban Baumer Dorn fiatal komika hihetetlenül mulatságos volt. Általában minden színházban van egy-két-három olyan művész, aki utólráhetetlen. Megnéztem a Cserebere szerzőjének, Gosse de riche című új operettjét, amelynek a muzsikája elbűvölő. Itt is Charel komika és Cocea, egy román eredetű bájos színész elragadóak voltak.

Azonban nagyot néztem az elkenyezettett és finom, ravasz ötletességekhez szoktatott francia publikum megejtő naivitásán.

Van ebben a darabban egy jelenet, amikor a komika rájön, hogy az ura megcsalja. A komika erre bosszúból azt mondja:

— Holnap levágatom a hajamat!

Erre aztán viharos kacagás és tapsorkán támadt, hogy csoda.

Nagyon sokat emlegetik és nagy tisztelettel beszélnek Párisban

Molnár Ferencről, amióta a Liliomát megismerték és alig várják az Ördög bemutatóját, amelyet Pierre Veber fordításában az ősszel tartanak meg.

Persze volt rá gondom, hogy az illetékesek figyelmét a magyar drámaírókra is felhívjam, aminek remélem, szintén meglesz a fogadtatja.

Általában pedig leírhatatlanul gyönyörködtem Párisban, ahol elragadó a fény, a pompa, a jólét, a gazdagság, az abszolút szabadság.

Az ember ott úgy él, ahogy akar. Nyelv, nemzetiség, faj, felekezet senkit sem érdekel. A háborút elfelejtették. Békésen, szorgalmasan dolgoznak és vidáman élnek az emberek, amellet takarékoskodnak és látszik, hogy minden szantimman megvan a maga komoly értéke. Viszont szinte komikus volt, amikor a frank zuhanásáról beszéltek és azt hajtogatták, hogy Párist most kivásárolják és kifosztják. Én azt hiszem és így is láttam, hogy az egész világnak nincs annyi pénze, amivel Páris mesés kincseit és gazdagságát össze lehetne vásárolni. A fényes bulvárokon, avenuek, a Mont-Martre-on angolok, amerikaiak, németek egymás hegyén-hátán nyüzsgenek és senkinek sem jut eszébe megharagudni a sűrűn felhangzó német beszédért.

Páris éjjeli élete is pazar. Mindenütt táncolnak. Sőt vannak színházak, ahol a felvonások alatt külön kis zenekarok a hallban táncmuzsikába fognak s az önfeléd párisiak táncolnak boldogan gondtalanul.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Péntek este: Román előadás, kezdete 9 órakor. Szombat d. u.: Mihályiné két lánya, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Pompadour, Pintér Böske vendégjátékával, bérleten kívül, premier helyárakkal.

Vasárnap d. u.: Bucsukeringő, Pintér Böske vendégjátékával, bérleten kívül, rendes helyárakkal.

Vasárnap este: Hattyulovag, Pintér Böske vendégjátékával, bérleten kívül, premier helyárakkal.

Hétfő: Pompadour, Pintér Böske vendégjátékával, premier helyárakkal, A) bérlet 114. szám.

— A Vörös Malom ma délutáni előadása elmarad. Tekintettel arra, hogy a mai egyesülési ünnep napján egy délután, mint este román előadás lesz a színházban

így a mai délutánra hirdettet Vörös Malom előadása elmarad. Erre az előadásra váltott jegyek árát ma este 6 óráig a színház pénztára mindenkinek visszafizeti.

— **Pintér Böske fellépése.** Szombat estére Pintér Böske első fellépése a színház ülőhelyeit már elővételben elvették s így a szombat esti előadás csak állóhely jegyeket árusít a pénztár. Tanácsos lesz a nagy érdeklődésre való tekintettel a Pintér-estékre a jegyeket elővételben megvásárolni, mert előreláthatólag minden előadásra elővételben fogják elvinni a jegyeket s így a pénztár aznapokon csak állóhelyet fog árusítani. Pintér szombaton, hétfőn, kedden a Pompadourban, vasárnap este a Hattyulovagban, szerdán este az Elssler Fannyban és vasárnap délután egyik legjobb szerepében a Bucsukeringő operettben lép fel.

— **Jövő hét műsora.** A főszezon közepén nem volt olyan érdekes és vonzó a színház műsora, mint az a jövő héten lesz. Hétfőn, kedden, szerdán este még Pintér Böske vendégfellépése köti le a közönség érdeklődését, csütörtökön és pénteken az utóbbi évek legnagyobb sikerű vigjátékának, a Háremnek lesz a bemutató előadása, melyben az egyik női főszerepet Gellért Irén, mint vendég fogja játszani, szombaton este pedig a Szultána, eredeti operettnek lesz a bemutató előadása. E nagyszerű operett, melynek szövege, zenéje és tánca mindjában hódítja meg Erdély közönségét, nálunk is gyönyörű és díszes kiállításban kerül színre. A hét érdekessége még azzal is fokozódik, hogy szombaton délután fél 4 órai kezdettel egy nagyszerű gyermek-kabaré előadás keretében vizsgáznak az Antalfi-iskola első éves növendékei, vasárnap délután 3 órai kezdettel egy műsoros délután keretében ugyancsak az Antalfi-iskola növendékei vizsgáznak, de ez már a felnőttek vizsgája lesz, akik a magasabbrendű táncot fogják bemutatni.

— **Mihályiné két lánya.** E mulatságos és kedves nagyszerű vigjáték lesz szombat délután a színház műsorán mérsékelt helyárakkal a vigjáték együttes legkiválóbbjaival. Ez lesz e nagyszerű vigjáték első délutáni mérsékelt helyáru előadása.

MOZI

— **A Dorian Filmszínházban** ma, pénteken látható utoljára Victor Margueritte erotikus regénye filmen: „La Garconne”. A 2 részes, 12 felvonásos darab, amelynek főszerepét a bájos France Dehlia alakítja, ma a 6 és 9 óras előadásokon kerül színre. Holnap, szombaton, közkívánatra a Vigadó-mozgósínház játssza a „La Garconne”-t. A Dorian Filmszínházban szombaton és vasárnap egy izgalmas kalandordráma, „Santa Maria” kerül színre, amelynek főszerepét Michael Bohnen, a „Cezarina” főszereplője játssza.

— **Az Atlantic-nyarimoziban** és az Apolló mozgósínházban még két napig: ma pénteken és holnap, szombaton „Fredericus Rex” — Frigyes Vilmos császár élete — monumentális, 2 részes, 11 felv. életkép kerül vetítésre. A nagyszabású filmet egy részben mutatják be. Főszerepben Erna Morena, Werner Krauss és Albert Heintz. Az Apollóban az előadások ma, pénteken 3, 5, 7 és 9, az Atlanticban naponta 9 órakor kezdődnek. A 3 órai előadás mérsékelt helyáru. Jön: „A csata” (La Bataille).

SZÉPSÉGHIRÁIT tökéletesen eltávolíthatja, archajakat, szeplőt, szemölcsöt végleg, utónyomok nélkül **D. Sternberg Helén** kozmetikai intézetében, **Mária Királyné** (Bémer)-tér 3. l. em.

Parfümök az összes létező illatokban, deként kimérve **kaphatók Farkas István Apolló drogériájában**

Megnyit Saguna (Kapusin)-u. 9. sz. az udvarban **KEPES ERZSI és EMMER ILUS** női divat kalap-szalonja. Tavasz és nyári női kalapjajdonságok nagy választékban a legolcsóbban. :: Alakításokat 50 leltől kezdve vállaltunk.

Esőernyő legolcsóbb a készítőknél **Rosenberg Testvérek** Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) Behúzásk gyorsan készülnek.

Borkereskedők, likörgyárosok, vendéglősök, kávéosok, cukrászok részére nagyon olcsó árakban érkeztek üvegek **nyári idényre**

kivételes árakban árusítok Eladás nagyban és kicsinyben

Komlós Testvérek üveg, porcellán, lámpa és tábaüveg gyári raktára.

Oradea-Mare — Nagyvárad Strada Nicolae Iorga (Zöldfa)-utca 13.

TŐZSDE

Zürich, május 22. Nyitás: Newyork 564 15, London 2464, Páris 3180, Prága 1680, Milanó 2510, Bukarest 270, Budapest 0.0065 Bécs 0.0079 55, Berlin 10 0-a 133.

Bukarest, május 22. Zárlat: Devizák: Páris 1185, London 924, Newyork 211, Milanó 936, Zürich 3750, Bécs 2925, Prága 620.

Valuták: Font 912, frank 1180, svájci 37, lira 915, dinár 250, dollár 207 fél, Bécs 28 háromn., osztrák 23, szokol 650, leva 143.

Zürich, május 22. Zárlat: Berlin 10 0-a 133, Amsterdam 211 egyen., Newyork 565, London 2463, Páris 3145, Milanó 2505, Prága 1652 fél, Budapest 65, Belgrád 70, Bukarest 270, Bécs 0.0079 háromn. nem tudjuk megbuktatni. Maniu és Vajda

Budapest, május 22. A csütörtöki magánforgalom: Magy. H. 630—640, Osztr. H. 238—242, Hazai B. 220, Keresk. B. 1350, Angol-Magy. 64—66, Olasz 20—21, Földh. 310—315, Leszám. 85—87, Pesti H. 4150—4250, Borsod-Misk. 140, Első Bpesti 142, Hungária 90—92, Viktória malom 238, Köszén 3650—3675, Salgó 725, Beocsini 1150, Urikányi 1050, Ganz-Danub. 3650, Ganz-Vill. 1630, Fegyver 1150—1175, Lámpa 200—210, Rima 145—147, Atheneum 162—165, Franklin 105, Pallas 165—178, Cukoripar 3150, Mezőh. 245—250, Szalámi 15, Baróti 5 fél, Részvénysör 210—215, Gyapjamosó 50, Jutá 172, Szikra 58, Gummi 460, Nasici 2400—2475, Ofa 550—575, Hitelfa 31, Viktória bútor 7 fél, Hazai fa 150, Adria 1750, Déli vasút 74—76, Nova 165—168.

Frissen praeparalt Fénymásoló-papír Positiv és Negativ 75—100 cm.

SONNENFELD-nél

ORADEA-MARE
TELEFON 62.

Piața Regina Maria (Bémer)-tér 3.

KÉRJENEK MINDENÜT

PIERRE

BOROTVAPENGÉKET

TISZTA ACÉLBOL, EZÜSTKEVERÉK
LEGFINOMABB ES LEGOLCSÓBB

PRIMA FABRICA
DE APARATE SI LAME DE RAS S.A.
Strada Donici 1, Bucuresti

50 féle

50 féle

KOTTA

ÚJDONSÁG

6 LEI

a Hegedűs Hirlapiroda
zenemű osztályában.

Szövet Fonal
Gyapjuipar R. T.
Bulev. Regele Ferdinand 13.
Telefon 16—63. Távirat: FONAL
Gyári árak.
Harisnyák Tricotárak

CONVOCARE.

Domnii acționari ai „Cooperativei de Pășare din Vașcău” sunt invitați la

adunarea generală ordinară

ce se va ține în 1 Iunie 1924, la ora 2 p. m. în localul societății cu următorul

program:

1. Raporturile consiliului de administrație și de supraveghere despre gestiunea anului 1923, în legătură cu socoteli finale și aprobarea bilanțului;
2. Descărcarea acestor consilii în privința responsabilității pe anul de gestiune 1923 și alegerea unui nou consiliu de supraveghere;
3. Eventuale moțiuni.

Vașcău, în 15 Maiu 1924.

Direcțiunea.

Olcsó könyvvásár

A Hegedűs Hirlapiroda — minthogy csupán a kölcsönkönyvtár tartja fenn, ellenben a könyvkereskedést megszünteti — a raktáron levő könyveket olcsón kiárulja.

Az első transport máttól kezdve három napon át kerül eladásra.

Minden könyv ára

9 lei

A könyvek természetesen teljesen újak.

Hirdetmény

Negru község tulajdonát képező vízimalom 1924 Junius 14-én d. e. 9 órakor Negru-községben nyilvános árverésen a legtöbbet ígérnek 6 évre bérbe fog adatni. Feltételek a községi bírónál bármikor megtekinthetők.

Negru, 1924 május 20.

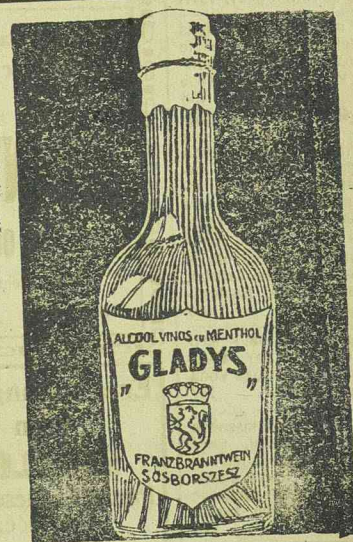
Primaria comunală.

BERSON

Berson gummisarkok és gummitalpak

erősítessen cipészevel cipőjére, mert nemcsak pénzt takarít meg, hanem egyúttal kiméli lábát és cipőjét

„GLADYS” sósorszesz üdít
GLADYS sósorszesz erősít
GLADYS sósorszesz fájdalmat csillapít

Gyártja: HERCZEG GEZA
vegyszereti gyára, Cluj.

Ingatlan vevők!

A legelőnyösebben vásárolhatnak a Toma Józsefné kereskedelmi ügynökségénél, hol úgy házak, mint szőlők, szántók, földbirtokok, ház-helyiségek, vidéken gőzfürdő és 10 kaptár méh eladók. Korcsmák, mészárszékek, étkezde és fűszerüzlet kiadók. Szép nagy ház a belvárosban több részben, jutányosan eladó.

Értekezni Tománénál

Nilgésztelepen, 3—6-ig Körözs-utca 21

Schreier kereskedelmi ügynökség

Foglalkozik ingó, ingatlan és kereskedelmi áruk közvetítésével, pénzkölcsönöket szerez,

Utlevelet vizumoztat

Külföldre utazóknak díjmentes felvilágosítással szolgál.

Str. Josif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 1 sz.

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 3 lei, vastag betűs 6 lei

Levelezés

Fenyves vidéken keres teljes ellátást július hónapra urileány osaklis uri osaládnál. Ajánlatokat, Tisztviselőnek jelölegre a kiadóhivatalba ker. 136

Adás-vétel

Keresek birtokot Magyar országon 40-100 holdig esetleg cserélni. Weisz Gizi Nyomda-u. 4. 43

Bizományba elfogadok bármilyen teherneműt, porcellánokat, szőnyegeket és képeket. Boulevardul Regeles Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. lobbira. Szász. 64

Eladó körösoldalon 35 hold szántó, kertésznek igen alkalmas. Értekezni Tománénál Nilgész-telepen, 3-6-ig Körös-u. 21. 137H

Egy új hálószoba világos sűrűt betétekkel fektet keretlezzel eladó. Sternberg Pogány-telep, Velence 158

Sürgősen minden elfogadható árban eladó ház egészben vagy telerészen elfoglalható kétszobás lakással gazdálkodónak alkalmas nagy istálló zárt kocsiszinnel iroda: Episcopul Pavel-utca 5. 170H

Egy vászonfedezés hímő és 3 ülése elegáns szánkó, vágóasztal eladó. Balassza-telep 3. 160

Középterműre való férfi ruha és négy pár 40-es férfi cipő eladó Cuza Voda (Szacsavai)-u. 43. 147

Magánház, háromszobás c mplett lakással, nagy udvarral, kocsiszin, istállal 320,000 leiert eladó. Cimet „Aznap elfoglalható” jelölegre a kiadóba kerek. 176

Eladó egy világos hálószoba és egy közeperterműre való világos nyári férfi ruhák és egy tennisz-nadrág. Töröknel, Strada Pece-u. 1. 177H

Világos hálószoba bútorok olcsón eladók Bóné asztalossal Str. Pece utca 13

Manikürszalon borbély-üzlettel bevezetve, igen előnyös feltételekkel eladó, vagy bérbeadó. Str. Beóthy Odón 15. 180

Alkalmazás

Nemet, magyar, angol levelező, gyors-gépiró, irodai gyakorlati állást keres, esetleg félnapra. Meghívás „Perfect” alá kiadóba kérések. Cimet kiadóba kerek. 37

Ügyes mindenes azonnal felvételt könnyű helyre. Str. Cuza Voda (Szacsavai)-utca 43. Farago. 171

Megbízható zsidó asszony keres állást helyben vagy vidékre, 4 éves fiuval. Cím a kiadóban. 174

Megbízható nő, aki főzni tud, elmenne egész napra. Str. Kálmán-utca 6 Orczáné. 173

Masamód kézilányokat azonnal felvesz „Rita” kalapszalon. 179

Gepajozozást 101 es oszon készíti Erbsteinne, Str. Cuza Voda (Szacsavai)-u. 28 vagy Sztravovszky-utca 11. sz. 181

ELSZAKITHATATLAN

KÉR MUNKÁS, VÁSZON ÉS SZÖVET RUHÁK „INDUSTRIA” RUHAÜZEM ORADEA-MARE, CALEA VICTORIEI No. 1.

ÓRÁT

ékszer a legjobban és legolcsóbban szakszerűen javít és olcsó árú

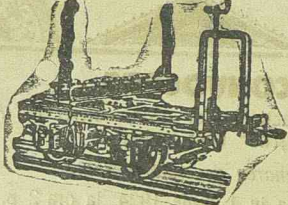
Földváry Jenő

Alex. (Teleki-u.) 2. sz. (Városházával szemben). Aranyat magas árban veszek.

FERROSTAAL R. T.

nagyváradai fiókja, Saguna (Kapucinus)-utca 2.

Eladás raktárról

Sinek
Erdei truck kocsi
Billenő kocsi
Apró anyag
Henschel lokomotív

Eladó ingatlanok!

Újvároson emeletes ütletház beköltözhető 4 szobás parkettás lakással 1 millió 700 ezer. Teleki-utcan beköltözhető magánház nagy kettő 400 ezer. Körös-utcan ütletház kert, istálló nagy udvar 400 ezer. Szt. János-utca 17 250 ezer. 29 szám 2 részben is olcsón. Ritók-utcan magánház kerttel 50 ezer. Olasziban emeletes ház beköltözhető 3 szobás modern lakással 300 ezer. Kis magánház kerttel gyümölcsös 65 ezer Lei.

100 holdas elsőosztályú birtok sürgősen eladó 7. kat. hold szőlő lakással, 500 gyümölcsfával, vannak több kisebb-nagyobb szőlők és birtokok.

Weisz Gizi Str. Tipografiai (Nyomda)-utca 4.

Mérnöki Rajz-, Paus-, Milliméter és Vázlatpapír tekercsben és ivben

SONNENFELD-nél

ORADEA-MARE

Piaja Regina Maria (Bémer)-tér 3.

Telefon 62.

Telefon 62.

Eredeti angol tavaszi szöve-
teim megérkeztek

SEIDLER uriszabó

Parcul Eminescu (Ezredévi Emléktér) 2
Rimandczy-szálloda mellett

Üzlethelyiségek

Rákóczi-ut központján kiadók. Építkezési hozzájáruláson kívül évi bér 25,000 Lei. Öt évi szerződés, később elsőégi jog biztosítva. Beköltözhető magán- és üzletházakat helyben és vidéken, szőlőket, birtokot szobákat, lakásberendezéseket közvetít. Társat keresek üzemben levő kovácsmühelyemhez kedvező feltételekkel. Szalon- és hálószoba berendezések, szőnyegek elköltözés miatt sürgősen eladók. Utlevélvizumozást, román-német fordítást eszközölök.

„Ardeal” iroda, a főposta mellett. Telefon 203
Str. Episcopul Ciorogariu No. 8

Nyugagyak

napellenző vászon, rolettágrádli, roletta-gép, kender-tömlő legolcsóbban:

SPITZER

zsák- és kárpitoskellékek üzletében. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 21. — Telefon 4-24.

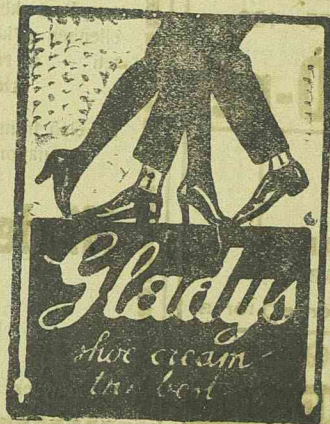
Modern arany, ezüst és briliáns

ékszerek

és eredeti svájci órák nagy választékban, olcsó árban

Klein ékszerárúházában Str. Avram (voti Kossuth Lajos-utca) 4.

Kérem a kirakati árakat figyelemmel kísérni!

Az előkelő világ cipőkrémje

OPERÁK

OPERETTEK

DAL — TANC — KUPLÉ
UJDONSAGOK

a Hegedüs Hirlapiroda zenemű osztályában

Vagyttisztító üzlet

Bazár épület — Színház oldal

Elvállalok mindennemű felsőruha tisztítást Vasalások azonnal.

Borgos Sámuel

Közlönyek

24 %, kamatra keresünk magánpénzt teljes ledezzetel, Adásvételi Rtg. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 21. Ertesítés délután.

Áróbódának, trafiknak alkalmas, teliheire festett 5 m. területű deszka házikó eladó. Nicolae Zsiga (Luiács György-utca 10. Paksy-mérnök. 181

Plisse és gouvre munkák rendkívül olcsó árban készülnek Str. Alexandri (Teleki-u.) 22. kapuval szembe.

LAKÁS

2 intelligens fiatal ember keres +zpontban külön bejárattal csinosan bútorozott szobát. Cimet a kiadóba kérések. 131

Keresek egy modern két-három szobás lakást vagy egy kisebb házat azonnal beköltözhető lakással. Ugyanakkor díjazok. Cím a kiadóban. 172

Vesznék autorkat, szőnyegeket teljes lak- és iroda berendezéseket, Wertheim kaszát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. Meghívásra házhoz megyünk.

Frenkel és fia

Butor, szőnyeg és régiségkereskedők Str. General Moşola (Mezey Mihály-utca) 10

Szabadalmazott

Két anyás ikerkaptárt

A jelenkor legjobb kaptára!

Felhívom b. figyelmét minden régi és kezdő méhésznek, hogy méhes felállítására alkalmas ne mulassza el a két anyás rendszerű kaptáraimat nálam megtekinteni.

Stemmer József vezér méhészt

Str. Promenazi (Városliget-utca) 1/a.

Eladó 130 gyönyörű ház, 85 üzlet 1. sz. 44 bérpala, 38 magán ház, vannak gyönyörű szőlők, kisebb nagyobb birtokok, kedvező fizetéssel 1 és 2 szobás lakások a Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-uton) ütletek, társak stb. Weisz Gizi Stada Tipografiai (Nyomda-u.) 4. szám.

Eladók

hazai

perzsák

keleti perzsák, gyári szőnyegek, pénzkrisis miatt lezártított árakban előnyös fizetés mellett. Raktáron levő Wertheim kaszák bútorok, minden elfogadható árban, túlhalmozott raktár végett.

Beck és Benjámín

Str. Coganiceanu (Várad Zs.-u.) 11. Telefon 17-30